

C.

Ab i. e. Aurum. ☉. Germ. Gold.

Cabala, Caballa, & Cabalica, est Ars Cabalistica, & scientia occultissima, quæ divinitus una cum lege Moyfi tradita fuisse fertur. vid. *Mart. Ruland. fol. 108.*

Cabalatar & Cabulator est Sal Nitrum. ☽. Germ. Salspeter.

Cabales Caballi (Gabales Crollii) sunt Lemures & astralia hominum corpora &c. vid. *Mart. Ruland. fol. 109.*

Cabalicis, est species Storacis. Germ. Storax.

Caballina herba, i. e. Cauda Equina, vel Equisetum. Germ. Ross: Schwanz.

Cabebi, Cabeh & Cabeth i. e. Squama ferri.

Cabdatim, i. e. Tamarandi. Germ. Tamarinden.

Cabel i. e. Stercus. Germ. Urath/ Auswurf.

Cabulator i. e. *Cabalatar* Sal Nitrum. ☽. Germ. Salspeter.

Cacabre vel Karabe, Gummi est, quod dicitur Electrum.

Cacabus seu *Lebes* est Vas cupreum, ▽ reum seu ferreum majus, & nõ intus obductum, in quo medicamenta coquuntur. Germ. Kessel oder Geschirz zum Kochen. vid. & *Lebes.*

Cacabus Veneris, i. e. Papaver paluste.

Cacao, Cacho seu *Cocoa* est fructus colore fuscus, tenui membranâ conclusus, alicujus arboris Americanæ ex Guatimala &c. magnitudine Amygdali vel ut quidam putant Mali aurantii. Hujus arboris quatuor genera in America inveniuntur. Germ. Cacao: Nuss odor Früchte. Plura legenda sunt apud Dominum Laët in sua *Histor. occident. Libro 20. Cap. 2.* item in descriptione Domini Ximenis de *Americanis animalibus*, item apud Thomam Gage Anglum &c.

Cachimia. Germ. weisse Silber: Kreide.

Cachita, i. e. Tragacanthum. Germ. Dragandt.

Cachostomachum, debilitativum stomachi. Germ. das den Magen schwächt.

Caebriis vel Conchriis apud Dioscoridem significat Semen Rorismarini, imò ipsum etiã Rorismarinum sive Libanotidem. Dicitur & germinatio arborum quarundam videlicet Abietis, Juglandis, Piceæ, Quercus &c.

Cachymia, Cachimia, Kakimia, terminus est Paracelsicus, quò denotatur corpus Metallicum imperfectum, vel immatura metalli Minera &c. vid. *Lex. Brun. vel Kachimia.*

Cacia ferrea i. e. Cochlear ferreum. Germ. ein eyserer Löffel.

Cacoalexiterium vid. *Alexiterium*. Germ. Gift: Mittel.

Cacodes significat malè olens. Germ. das übel riecht.

Cacolla, Cacul, Cacule, idem est ac *Cardamomum*. Germ. Cardamumlein.

Cacorema vid. *Corema*, est purgamentum.

Cacrios, Kakrios, i. e. Rosmarinus, vel Semen ejusdem. Germ. Rosmarin: Saamen.

Cacumina seu *Cacuminula* sunt Summitates. Germ. die Sprossen.

Cacusen, i. e. Ferrugo Ferri. Germ. Eisen: Rost.

Cadaria

Cadmia acinosa

Cadmia Alexandrina

Cadmia Botryitis

Cadmia candidus Liquor aliquando nominatur.

Cadmia factitia

Cadmia fornacum

} est Tutia. ♁. Germ. Tutien oder Tutius.

} est Tutia. ♁. Germ. Tutien oder Tutius. vid. Tutia:

Cadmia

- Cadmia fossilis metalli expers* } est Lapis calaminaris. ☒ Germ. Kallmenstein.
Cadmia fossilis lapidosa } Utuntur ea ærarii fabri, qui ex ære Aurichalcum
Cadmia fossilis nativa } parant, siquidem sine ea id parari non potest.
- Cadmia fossilis metallica* vid. Cobaltum.
- Cadus* est nomen vasis vinarii & certæ quoque mensuræ, videlicet Amphorarum octoginta. Amphora verò Libris octo, vel Unciis nonaginta sex æstimatur. vid. *Linden*.
- Cecilia* seu *Cœcilia* vel *Cœcula* est nomen Serpentis, cujus morsus & venenum eodem cum Amphibœna aut Vipera infert symptomata, teste *Foresto*.
- Cementatio*, *Cementum*, *Cœmentum*, *Cimentum* & *Cimentatio* est corrosio sicca, quâ corpus aliquod metallicum, cum Salibus corrodentibus stratificatum calcinatur.
- Casa*, *Caphura* vid. *Camphora*. ⚡ Germ. *Campher*.
- Casarum* est Gummi Asphaltum. Germ. *Juden Pech*.
- Cabos* seu *Chaos* est Elementum aëris, seu Globus scatens omnibus Elementis. vid. *C. Glaseri Nov. laborat. Chym. fol. 576.* & alii Authores, speciatim *Ideus*.
- Cabos* seu *Chaos magnum Poterii*, nil aliud est quam ☒☒, in ☒ solutus & ☒â ☒sâ ☒tus, ex quo deinde Chaos ejus magnum præparatur singulare remedium, vid. ejus scripta.
- Caiban*, i. e. *Menthastrum*. Germ. *wilde Münse*.
- Caiele* est Herba similis vermiculari, saporem habens acetosum & salsum; Germ. *ein Kraut dem Mauerpfeffer gleich*.
- Cal* est Arsenicum Citrinum, item ☒tum.
- Cale*, *Calaem*, *Calaemum* est species Stanni Indici, quod Δnis examini subiectum transmutatur in speciem Cerussæ, qualis fit ex plumbo & stanno nostrate. vid. *Lex. Brun.*
- Calambucum* seu *Tabrobanum Lignum*, seu *Xylum Aloës* vid. *Agallochum* seu *Lignum Aloës*. Germ. *Paradiß-Holz*.
- Calamina* seu *Calaminaris Lapis* est *Cadmia lapidosa*, metalli expers est Lapis, qui reperitur in metallorum fodinis, fossilis, subflavus. vid. *Lapis calaminaris*.
- Calamintha* ☒tica est *Mentha* ☒tica vid. *Herb.*
- Calamintha Italica* seu *montana*. Germ. *Berg: Münz/ oder wild Mutter: Kraut.* vid. *Herb.*
- Calamus Alexandrinus* vid. *Rad. Calami aromatici*.
- Calamus Aromaticus* vid. *Rad. Acori veri*. Germ. *Calmus*.
- Calamus Aromaticus Indicus* vid. *Rad. Calami aromatici*
- Calamis dulcis* vid. *Cassia fistula*. Germ. *Cassien Pfeiffen*.
- Calazia* est Lapis preciosus habens in se maculas grandini similes.
- Calcadis* & *Calcantum* est species Atramenti.
- Calcadis* est Vitriolum album, aliàs *Sal Alkali*.
- Calcaneus*, *Calcaneum*, *Calx*, *Os Calcis*, quod *Astragalo* subest.
- Calcaneus leporinus* vid. *Talus leporinus*. Germ. *Hasensprung*.
- Calcanthum*, *Calchantum* & *Chalchantos* significat 1. Flores Aëris, 2. Calcitidem quæ species Vitrioli, 3. Vitriolum, 4. Es ustum vel petrinum, 5. Vitriolum viride, vid. *Vitriolum*.
- Calcarius Lapis*, est *Saxum* unde *Calx* paratur.
- Calcata* est Atramentum Citrinum.
- Calcatar*, *Calcotar*, *Calcadinum*, est Atramentum rubeum, Vitriolum. ☐
- Calcaton* i. e. *Trochisci de Arsenico*. Germ. *Mausgift: Zeltlein*.
- Calceña*, *Calcenon*, *Calcenonia*, *Calcinonia*, dicitur minera Tartarea, morbosa sive *Calx Tartarea*.

Calchiteos

Calchiteos est *Ærugo* *Æris*, item *Marcasita*, & *Calchiteos*.

Calcidium, dicitur medicamentum de *Arsenico*.

Calcifraga Scribon. Germ. Nessel Fahren oder klein Wiltz Kraut. vid. *Ceterach* seu *Scolopendrium verum* in *Herbis*.

Calcinare est corpora dura vel lapidea ita resolvere, ut in tenuissimum pulverem redigi queant. Sign. Σ , Γ , Ψ , Φ , Θ , Λ , ν , τ , ι , κ , λ , μ . Calc.

Calcinatio Argenti est quadruplex. 1. immerfiva, 2. amalgamatoria, 3. cementatoria, 4. reverberatoria, quæ fufius videri possunt ap. *Schröder. Phar. Med. Chym. Lib. 3. fol. 378.* Sign. Φ , Ψ .

Calcinatio Auri quinque modis peragitur, & est: 1. immerfiva, 2. vaporosa, 3. amalgamatoria, 4. cementatoria, 5. reverberatoria, qui modi prolixius describuntur à *Schröder. fol. 363. Sidn. ☩*.

Calcinatio corporum est combustio quæ fit Δ ne majõri, vel est rerum coagulatarum solutio, suntque calcinationes multiplices.

Calcinatio corrosione sicca, est quando corporibus calcinandis non humor, sed ejus in locum corrodes materia sicca adjunguntur, quibus calcinantur, estque Cœmentum & Commixtio.

Calcinatio corrosione vaporosa, est quando in tenues laminas corpora metallica redacta, per acrem corrodesmque fumum calcinantur.

Calcinatio humida quæ fit per vapores ∇ fos & calidos à locis vicinis venis metallicis elevatos, qui vapores calidi & ∇ si acuatii sunt Sale Terræ centrali, vel ut alii vocant Sal naturæ.

Aliquando corpora laminata super ∇ ortibus, aliquando super Φ to, vel recrementis uvarum pressarum suspenduntur &c.

Calcinatio humida Philosophica seu sine Δ ne calcinata dicta, exempli gr. Cornu Cervi, Ebur, Ossa & alia in alembico suspensa, sine Δ ne per vapores ∇ eos elevatos in alembicum, sensim sensimque penetrantes, ossa ut fiant friabilia & conterebilia.

Calcinatio alia humida Philosophica seu *Spagyrica* vel sine Δ ne dicta, quoque fit per coctionem in Lixivio, ut fiant friabilia, & conterebilia. Germ. *Philosophische Calcinerung / oder ohne Feuerbrennung.*

Calcinatio humida immerfiva fit quando calcinandæ res immittuntur in menstruum solvens. ex gr. si Cuprum immittitur in Φ tri aut Φ in Φ tum, calcinatio est immerfiva. Via sicca contingit, quando fit stratum super stratum, re calcinanda & dicitur propriè Cœmentatio, locumque imprimis habet in metallis calcinandis, quæ in lamellas deducuntur & cum Θ linis vicissim locantur, mixtura hæc committitur Δ ni ut Salia resoluta emittant suos Φ acidos, qui rodunt additum metallum, & hæc cœmentatio quoque in Θ ro aliisque metallis adhibetur.

Calcinatio reverberit est in calcem solutio. Calx autem generali significato est Pulvis quilibet in partes inpalpabiles comminutus, quam & alcool nuncupare consuevere, itaque sub se comprehendit calcem propriè dictam.

Calcinatio specialis est, qua principaliter dicta Calx in combustionem reverberante efficitur.

Calcinatum majus, dicitur omne quod arte Spagyrica dulce factum est, quod ex propria sua natura non erat, ut Φ rii dulcedo, Plumbi vel ejus anima, Salis & similibus, quæ celerrimæ consolidationis existunt. Germ. *der grosse Calcinat / alles was durch Spagyrische Kunst süß gemacht ist.*

Calcinatum minus est omne quod à natura dulce est & citissimè curat, ut Saccharum, Manna, Tereniabi, Nostoch & similia quæque, Germ. *der kleine Calcinat / alles was von Natur süß ist.*

Calcitari est Sal Alkali & Alkael.

Calcitea est Dragagantum. Germ. *Tragandt.*

Calcule

Calcithis nativa sponte sua nascitur & in fodinis concreta invenitur, æris ruborem & colorem habet, unde & nomen accepit, ac rubra dicta est. Germ. roth Kupffer-Wasser.

Calcithos est *Æs viride*. ☉ Germ. Grünspan.

Calcitis, *Calticis*, *Calcota* est Atramentum rubeum.

Calcocos est *Æs*. Erß oder Kupffer.

Calcokeumenos est *Æs ustum*. Germ. Kupfferschlag. ♄.

Calcula vocantur Conchæ, quæ nascuntur in mari. Germ. Muscheln.

Calculus humanus vid. Lapis humanus seu Ludus humanus.

Calculus Vini, *Lapis Vini*, *Oenolithus*, *Fex vixi lapidosa*, est Tartarus. Germ. Weinstein. vid. Tartarus. ☐

Caldar est Stannum. ♃. Germ. Zinn.

Caldarium, à caldus, pro calidus, significat Ahenum in quo quid fervefit. Germ. Kessel.

Calendula, *Caltha*, seu *Calthula*. Germ. Ringel-Blum.

Cali i. e. Cinis clavellatus. ♀ Germ. Drusen-Asche.

Caliculi Glandium quercini Germ. Eycheln-Hütlein. vid. Glandium Caliculi.

Calidus est Trochiscus de Arsenico.

Calix Glandium Plin. ☿ *Copula Glandium*. Germ. Eychen-Hütlein

Callecamenon, *Calcucementum*, *Casticum*, *Calcutium*, *Castitium*, *Calcute*, *Endebastum*, est *Æs ustum*. Germ. gebrandt Erß.

Callæon, *Palear* est Barba Galli gallinacei. Lex. Brun.

Callena est species *Ælis* petræ.

Calliblepharon, dicitur Medicamentum palpebris exornandis accommodatum. Germ. ein Mittel zum Augbraunen.

Calliette & *Caliette* sunt Fungi flavi in plantis Juniperinis crescentes. Germ. Wacholder-Schwämmlein.

Calliphyllon Hippocratis, *Tricophyes Apulay*, *Selinophyllon*, *Adiantum*, ☿ *Amianthum Apulay*, *H. Capillaris*, vid. Trichomanes. Germ. Steinfeder / Wiedertod oder Wiederthon.

Calocamonon est *Æs ustum*. ♀. *Johnsonus*.

Calmet, *Cosmec*, *Cosmet* & *Cusmet* est Antimonium. ☿. Germ. Spießglas.

Calor arene, medius est inter Cinerem & Scobes ferri, estque quando vas materiam continens in catino ☿.rio ☿.nâ circumdatam substantiam fixiorem, quam Cineres propellere nequibant, protrudit. Ubi advertendum, ☿.am subtilem, non adeo violentum calorem præbere, quam grossam.

Calor artificialis dicitur, qui ad Artificis nutum, accendi, dirigi & administrari potest.

Calor Carbonum est, quando calor prunarum flagrantium materiam, vel vas proximè tangit. Hujus usus est in infusionibus, cæmentationibus, probationibus, calcinationibus & dissolutionibus.

Calor Cinerum est, quando partes fixiores per Cineres eliciuntur. Hic medius est inter ☿.næ & Balnei calorem: proinde illius ope non modo subtiliores & ad naturam ☿sitis simplicis approximantes substantiæ propelluntur, sed & colores & fixiores partes eliciuntur.

Calor digerens est, quò materia dissolvendâ digeritur, id quod aut athanore, aut fimo perficitur.

Calor fimi est, quando vase infimo posito, materiamque continente, digestio fit. Hic calor multi usus est apud Artifices, in infundendis, digerendis & putrefaciendis rebus &c.

Calor flammaram est, quando adhibito conveniente alimento, flammæ materiam attingunt. Hic calor vocatur Δ vivus, quo reverberantur & calcinantur omnium metallorum corpora, nec non Spiritus tandem propelluntur.

Calor fortis est, quando Δ ne auctiori & intensiori res separantur.

Calor impeditus est, quando Δ is à materia vel vase, ne illud proximè tangat, ab alio vase impeditur.

Calor liber est, qui proximè materiam, aut vas materiam continens tangit &c.

Calor naturalis est, quando radii \odot lares, vel per se materiam sibi applicatam excoquunt, vel in speculo concavo collecti, rei applicantur &c.

Calor scobis aut *scoriæ ferri*, calore \therefore nã intensior, & aperto vicinior est, quando ex scobe vel scoria ferri res propelluntur. *Mart. Ruland.*

Calor vesicæ levis est, quo ex materia vesicæ imposita, applicato alembico, substantia humida prolicetur.

Caloris species à Rhenano enumerantur, cum eorum descriptionibus 1. *Calor naturalis*, 2. *artificialis*, 3. *simplex*, 4. *Calor digerens*, 5. *digestio in athanore*, 6. *Calor simi*, 7. *Calor separans*, 8. *lenis Calor*, 9. *Calor vesicæ*, 10. *Cinorum Calor*, 11. *fortis Calor*, 12. *Calor impeditus*, 13. *Calor \therefore nã*, 14. *Calor scobis* aut *scoriæ ferri*, 15. *Calor byeræ*, 16. *Calor carbonum*, 17. *Calor flammaram*, *Calor mixtus* qui *Balneum* appellatur, quod duplex est, *MB.* & *Balneum Roris*.

Calostrum, i.e. Lac recens. Germ. frische Milch.

Caltha Alpina, *Nardus Alpina*, *Celtica* seu *Romana*. vid. Flores Spicæ Celticæ. Germ. Mariâ Magdalenâ-Blumen.

Caltha, *Calthula*, *Calendula*. Germ. Ringel-Blumen. vid. Flores Calendulæ.

Caltha palustris. Germ. Schmeerblumen. Crescit in aquosis locis.

Calufar est Oleum de Nuce Indica.

Calusa, *Cyptos* est Crystallus.

Calx in Chymica significatione est \ddagger quilibet, per ablationem superflue humiditatis, in partes tenuissimas & quasi impalpabiles comminutus. Sign.

\odot , C , \boxplus , E , E , ∞ , H , J , V , ¶ , ¶ , X , Y .

Calx Chymicis quoque dicitur, quod calcinando vel in Alkool convertitur ut *Calx Saturni*, vel saltem friabile factum est, ut *Cornu Cervi* ustum.

Lex. Blanc.

Calx affata est Alumen ex pomis.

Calx Auri est \odot rum fulminans.

Calx cochlearum est Specificum antifebrile Crollii.

Calx fixa est materia permanens & incremabilis.

Calx Jovis est ¶ num calcinatum seu ustum, & quia in ea ¶ latet, idcirco *Spiritus ¶ vis* nominatur. Germ. gebrandt Zinn.

Calx Lignorum sunt Cineres eorum, qui in vitrum aut aliam materiam non convertuntur sed Cineres manent.

Calx Lunæ est ¶ tum, *Calx ¶ ti*, vel *Azurinus flos ejus*. Germ. Silber-Kalk.

Calx manica alba, est *Calx alba peregrinorum*, vel ex ossibus piscium majorum albis vel conchis marinis, quas in pileis gestant, confecta.

Calx Martis est Crocus chalybis vel ferri. Germ. die Rötthe von Eisen.

Calx Mercurii est ¶ ctus, Germ. zu Boden geschlagen Quecksilber.

Calx peregrinorum est Tartarus. ¶ Germ. der Weinstein.

Calx permanens vel *fixa* est incremabilis materia.

Calx Saturni est Minium vel Plumbum ustum. Germ. Bley gelb. ¶

Calx Solis est \odot rum calcinatum. Germ. Gold-Kalk. ¶

Calx Veneris est viride Aëris. Germ. Grünspan. \odot

Calx viva

Calx viva seu *muraria* non extincta, *abestos*, fit ex Lapide calcario beneficio Δ is fortiter calcinando & aliis variis modis. Est autem *Calx viva duplex*, coloris candidi & caerulei, vis omnium est adurens, ignea, mordens, crustas inducens, urit in summa, discutit & extrahit, odit naturaliter ∇ am, quâ accenditur, amat Oleum, quo facillimè commiscetur. Signa. Ψ , Θ , \circ , \times , CV , VR , X , S , G , T , Z , O , Z , E , P , X , M , Z , F .

C. V. legendum *Calx viva*. Ψ Germ. Lebendiger Kalk.

C. V. ita à Medicis præscriptum legendum Cum Vino.

Calyculi, *Cupule*, *putamina Glandium*. vid. *Glandium Calyculi*.

Cambar est *Terminus Spagyricus* à *Canna* id est Δ nis, & *Bar* filius. vid. *Lex. Brun.*

Cambill est *Terra rubea*. R ra. Germ. rothe Erden.

Camelopardium, *Prasium* & *Prassium* est *Marrubium*. Germ. *Andorn*. vid. *Herb.*

Camelorum stramen seu *pastus*. vid. *Fœnum Camelorum*. Germ. *Camel. Heu*.

Câmes, *Camet* est *Argentum*. D . Germ. *Silber*.

Cachunde, *Caschan* vid. *Caschew* seu *Catechu*.

Cameleon scribitur pro *Planta* & pro *Animali*, pro *Animali* est *Camelus*, pro *Planta* est *Camomilla*.

Cameth dicuntur illa, quæ se servant in *salmuria*, ut *Olivæ*, *Cappares* & similia.

Camphora, *Camphura*, *Casur*, *Caphur* & *Capur*. Germ. *Campher* / *Gamffer* oder *Baffer*. *Lachryma arboris* in *sumatra* propè *Baros* crescentis, item *arboris* in *China*, *Japponia* & *India* crescentis, eligenda est alba, pellucida, sincera, valdè odorata, quæ spuria est arefcit. Deterior est crassa, fusca, nigra, ossulis *Ligni* sui implicita. *Fructus* formosi sunt, *Avellanæ Nucis* magnitudine oblongè rotundi, tenui tunicâ cincti &c. Ex radicibus *Cinamomi* quoque *Caphura* elicitur. Optima *Camphora* ex *Borneo* huc adfertur. Benè vel optimè in *Semine Lini* conservatur. Plura de *Casur* legenda sunt apud *Gothofred. Moëbium* aut ejus *Anatom. Camphoræ*, *Shröderum*, *Frid. Hoffm.* & *Erasmii Francisci Hort. Indic.* & alios. Sign. ∞ , X .

Camum est *Potus* qui fit ex *Hordeo* & aliis frugibus. *Dioscorides*.

Canabil vid. *Eretria*, & *Eretrias*. ∇ Germ. *Erde*.

Canalis apud *Chymicos* intelligendus *Canalis Alembici*, & apud *Medicôs* *Canalis* pro *Clysteribus*.

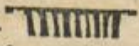

Canapus vid. *Cannabis* seu *Semen Cannabis*. Germ. *Hanff*.

Canarmenum, *Lutum Armenum* vel *Bolum Armenum* est quædam vena terræ, quæ præcipuè in *Armenia* invenitur, virtutem habens constringendi.

Cancanum, quidam *Laccam* esse putant, alii *Animæ Gummi*. *Dioscoridi* est *Arabicæ arboris Gummi*, vel *Lachrymæ Myrrhæ* quodammodo similis, virosi gustus: quod ad *suffimenta* usurpatur. *Lex. Blanc.*

Cancantum, *Calcant*, P Germ. *Rupffer* *Wasser*.

Cancer seu *Astacus*. Germ. *Krebs*. *Piscis* genus est, mollem testam habens pro tegumento, cujus multæ sunt species, & varietates, quorum alii longum habent corpus, alii rotundum obtinent, ut *cancrorum* omne genus, tam *marinorum*, qui quam plurimi agnoscuntur, quam *fluviatilium*, qui multò pauciores & minores reperiuntur. *Officinarum cancer* est *Astacus*, vulgaris & *fluviatilis*, qui magna abundantia in *Germaniæ Provinciis* atque aliis *Regionibus* capitur. *Ingrediens* est ∇ æ *Antiphthi-sicæ*. Sign. G .

- Cancer apud Chymicos seu Henmeticos est* * vid. Sal Armoniacum.
- Cancinpericon* id est calidus equi fimus.
- Caucri combusti.* Germ. verbrendte Krebs.
- Canceri herba* vid. Empetrum seu Herniaria, & aliquando Heliotropium, Cauda Scorpionis &c.
- Cancrorum Oculi* vid. Lapidés Cancrorum. Germ. Krebs-Augen.
- Candarum, i. e.* Olibanum. Germ. Benzrauch.
- Candele fumales* seu *Arviculae Cypriae.* Præparantur ex odoriferis Gummatibus & carbonibus Tiliæ, seu Salicis beneficio mucilaginis Tragacanthi, ut efformari queant Candelæ tripedes.
- Candelaria* seu *Candela Regia* vel *Lanaria* vid. Flores seu herbas Verbasci. Germ. Wüllkraut Blumen.
- Candele Regiæ* seu *Lanariæ* vid. Flores seu Herb. Verbasci.
- Candidæ illæ particule* in florum Rosarum rubr. foliis. vid. Lobos seu Lobus.
- Candisatio,* competit solo Saccharo, quod in ∇ a solutum, purificatum atque ad consistentiam Sacchari Candi inspissatum, in Crystallos concrefcit, idque Candisari vocant. Imponunt autem solutioni nonnunquam res medicamentales solidas, ut Crystallis illis saccharatis obducantur, easque confectioibus & candisatioibus adnumerant. Germ. Candsirung / oder mit Candel-Zucker überzogen.
- Candidum Ovorum, Ovi albor & Ovi album, Albumen Ovi, Claretæ seu Leucoma & Leucon Ovi.* Germ. Eyerklar oder Eyerweiß.
- Candum Saccharum,* dicitur in Crystallos redactum, vulgò *Saccharum Candi* seu *Candum, Cantum* vel *Candium, Crystallinum, Lucidum.* Estque Saccharum depuratum, candisandò in Crystallinam formam s. a. redactum, ad modum superius dictum: Est pro viliori vel depuratori Saccharo vel album seu rubrum. Germ. brauner / oder rother / oder weißer Candel-Zucker.
- Canella* vid. Cinamomum. Germ. Zimmet.
- Canfor* est Planta, cujus Gummi est Camphora, & Lignum album, leve, in cuius ramis continetur aliquid Camphoræ.
- Canfora* vid. Camphora. Germ. Campher.
- Canicularis herba* vid. Hyoscyami radices aut semen.
- Canis axungia* est pinguedo Animalis latrabilis s. latrantis satis noti. Germ. Hund's-Schmalz oder Fett.
- Canis infernalis* est Nitrum. Germ. Salpeter.
- Canis stercus* vid. Album græcum. Germ. Hund's-Dreck.
- Canna Fistula* vid. *Cassia Fistula.* Germ. Cassien Röhren.
- Cannabina* ∇ *tica mas* est Eupatorium cannabinum vid. Herb.
- Cannabis* vid. Semen Cannabis. Germ. Hanff-Samen.
- Cannutum, Canutum, i. e.* Calamus vel Canna.
- Canopis* est Cortex medianus Sambuci. Germ. die mittlere Hossunder-Rinden.
- Cantacon* est Crocus hortulanus. Germ. Saffram.
- Cantarelli,* vocantur Vermes quidam, qui in vernacula lingua Vermes majales vocantur, qui in Oleo macerati, oleum eadem cum Scorpionum oleo virtute imbueri dicuntur. *Horst* Libr 8.
- Cantharellus* seu *Scarabeolus unctuosus* est Vermis Majalis. Germ. Rodten / Schmalz, Käfer oder Manen-Wurm.
- Cantharides* seu *Musca Hispanica.* Germ. Spanische Mücken oder Fliegen. Animalcula sunt putrida, quoniam ex tali materia constituta & in multis fructibus, ut Ligustro & arboribus proceris, ut Fraxino, Populo, numero se procreantur, aluntur ac reperiuntur. Probantur in frumentis inventæ, versicolores, & quæ transversus in alis lineas habent, oblongo corpore. Quæ recentes sunt & solidæ, præstant: nam veterascentes facile cariem sentiunt, unde in medicamentis inutiles fiunt, præparatur ex iis Emplastrum vesicatorium.

Cantum

- Cantum Saccharum* vid. *Candum Saccharum*. Germ. *Randel: Zucker*.
- Capella* Chymicis denotat Vasculum, in quo separatio metallorum puriorum ab impuris instituitur. Appellatur etiam Vas in quo \therefore continetur, cui Vasa unà cum materia destillanda committuntur. Germ. *Capelle/ Sande Capelle*. Sign. \mathcal{T} , \mathcal{P} , \mathcal{O} , \mathcal{K} , \mathcal{X} .
- Capella & Pavo agrestis* vid. *Vanellus*.
- Caphura* vid. *Camphora*. Germ. *Campher*.
- Capi seu Caponis axungia* est pinguedo Galli castrati Avis terrestris satis noti. Germ. *Capaunen: Schmalz oder Fett*.
- Capillaris aurea, Barba Herculis, Adiantum Oreum*. Germ. *gülden Wiederthron*. vid. *Herb*.
- Capillaris herba, Crinita herba & Circinnalis herba, Capillus Veneris*. Germ. *Frauen Haar*.
- Capillus Veneris, Adiantum nigrum, Trichomanes* vid. *Herb*.
- Capillus* (extracrines) est *Lapis Rebis*. *Mart. Ruland. & Johnson*.
- Capistrum* \odot ri est *Borax*. \mathcal{U} Germ. *Borax & Lapis Philos*.
- Capita* circa herbas denotant rotunda illa seminum aut florum Receptacula, vid. *Codia*.
- Capita 4. rei pharmaceuticæ seu Evangelistæ 4. Pharmacopœorum Guferi Medicin. Domest. Tab. 67. & 72. sunt Cera, Oleum, Mel & Saccharum*.
- Capitellum* est ∇ a Saponis seu Lixivium. Germ. *Seiffen: Wasser oder Laugen*. Sign. \mathcal{Z} .
- Capitellum* etiam intelligitur *Alembicus*. vid. *Galea*. Sign. \mathcal{N} .
- Capiti luvium* est Liquor seu Lixivium cum floribus & herbis infusum & præparatum, quò capita lavantur. Germ. *Hauptreinigende oder stärkende Laugen*.
- Capneleum*, est species Resinæ, quæ spontè fluit, calidior, tenuior, liquidisq; omnibus resinis liquidior, ut ad Oleum ferè accedat &c. Dicitur & *picis flos*. *Lex. Brun*.
- Capniston*, est Oleum quod ex aromatibus vim aromaticam fragrantemque acquirat. vid. *Ætius Lib. 1: Teste Gorr*.
- Capnitis* est genus *Cadmia* factitiæ. vid. *Cadmia*.
- Capnos, Fumaria, Fumus Terra, Ceresolium, Columbinum & Felinum*. Germ. *Erdrauch*. vid. *Herb*.
- Capnos altera*, vid. *Rad. Aristoloch. rot. minor*.
- Capnos Lobelii* est *Fumaria*. Germ. *Erdrauch*.
- Capparis* vid. *Cortices Capparam*. Germ. *Cappern Wurzel: Rinden*.
- Capra Alpina* vid. *Lapis Bezoar Germanicus*.
- Capreola* vid. *Rubicapra seu Rupicara*.
- Capri cerua* vid. *Lapis Bezoar Occidentalis f. Orientalis*.
- Capricornus* est *Plumbum* \mathcal{h} . Germ. *Bley*. Sign. \mathcal{Y} , \mathcal{Z} , \mathcal{V} , \mathcal{A} .
- Caprifolium, Liliun inter Spinis*. vid. *Flores & Caprifolii*. Germ. *Spuck: Pissen*.
- Capula & Calix Glandium Plinii*. Germ. *Encheln: Hütlein*.
- Caput Monachi* vid. *Herb. seu Radices Taraxaci*. Germ. *Pfaffen: Röhrlein*.
- Caput mortuum* est fæx seu residua illa materia crassa & sicca, quæ in destillationibus, præcipuè mineralium remanet: communissimè autem remanentiam Vitrioli notat. Germ. *Todten: Kopff*. Sign. \odot , \mathcal{M} , \mathcal{A} , \odot , \mathcal{A} , \mathcal{V} , \mathcal{P} , \mathcal{O} , \mathcal{F} , \odot .
- Caputpurgia*, dicuntur Medicamenta omnia, quæ capitis purgandi gratiâ applicantur, sive fiant per apophlegmatizantia, errhina, sternutatoria &c.
- Carab* est *Siliqua*. vid. *Johnson*.
- Carabe* vid. *Succinum & Karabe*. Germ. *Agdstein*.

- Carabus*, interdum pro insecto in Lignis aridis nato sumitur, & pertinet ad Scarabæos, vel pro Locusta marina, vel etiam pro Cambaris seu Astacis teste *Aldrov.* Lib. 2. de crustac. C. 2. sumitur.
- Caranna* est Resina duriuscula, tenax, non admodum glutinosa, Tacamahacæ similis, nisi quod sit paulò odoratior, nigrior & splendidior, liquidior & densior. Advertitur ex Carthagine Indiæ occidentalis seu Novæ Hispaniæ Provincia, ubi ex vulnerata arbore elicitor, atque illinc foliis latis ac nervosis instar arundinaceorum foliorum involuta ad nos pervenit. Sæpè istud gummi in cucurbitis excavatis quoque colligitur.
- Carboanthres* vid. Anthrax est pruna seu carbo accensus.
- Carbo humana* est Stercus humanum. *Mart. Ruland. & Johnson.*
- Carbo petrae* est bituminosa quædam Δ . Germ. *Stein Kohlen.*
- Carbones Cæli* dicuntur Stellæ.
- Carbones* quoque dicitur Lapis Philosophorum.
- Carbunculus Candidus* vid. Belagius.
- Carbunculus* vid. Lapis Granatus & Rubinus.
- Cardamomum Arabicum majus* vel Grana Paradisi, *Malyreta & Menigeta & Milligena, Malagueta, Melligeta, Sarcocolla.* Germ. *Paradis-Röner.* Afferuntur in Europam Alexandria Ægypti ac etiam ex Indiæ Orientalis Provinciis. Malovar, Jova & simil.
- Cardamomum simpliciter* ita dictum est *Cardamomum excorticatum minus* sive *Indicum, Cardumenum & Cardumenum Mauritanorum.* Germ. *Cordamämlein.* Advehitur in Europam Alexandria Ægypti ac etiam ex Indiæ Orientalis Provinciis. Malovar. Jova &c.
- Cardamum & Cressio* est Nasturtium hortense. Germ. *Garten-Kressen.* vid. *Herb.*
- Cardanum, Crocus Hortulanus.* Germ. *Garten Safran.*
- Cardel* est Sinapi vid. Sem. Sinapi. Germ. *Senff.*
- Cardiaca herba, Pata Lupina, Agri Palma, manus Stæ Mariæ, herba pectoralis.* Germ. *Herzgespan Kraut.* vid. *Herb.*
- Cardiacum* seu *Cordiale*, est Medicamentum cor (ut olim putabant) roborans: sed potius blandam fermentationem sanguini inducens, qua Spiritus exhausti reficiuntur, unde circulatio per consequens benignior & facilius redditur. Germ. *Herzstärkung.*
- Cardus* est Stannum. γ . Germ. *Zinn.*
- Cardis* est Mars vel Ferrum. ζ . Germ. *Eisen.*
- Cardonium* est Vinum herbis medicatum, ita ut mustum recens iis affundatur & defæcatio subsequatur. Germ. *Kräuter Wein.*
- Cardopatia & Cardopatium, Carlina* vid. Rad. Cardopatiæ. Germ. *Ebertwurzel.*
- Cardumenum & Cardumenum Mauritanorum,* Germ. *Cordemämlein.* vid. *Cardamomum excorticatum.*
- C. B.* ita à Medicis præscriptum legendum est *Carduus Benedictus.* Germ. *Cordabenedicten.*
- Carduus Benedictus & Mariæ.* vid. Herbas seu Semina.
- Carduus Fullonum, Carduus Veneris, Virga Pastoris, Librum & Lavacrum Veneris.* vid. *Carduus Fullorum* in herbis. Germ. *Bubenstrahl oder Weber-Karten.*
- Carduus Suavius, Carduus Varius, Chameleon.* vid. Rad. Cardopatii. Germ. *Ebertwurzel.*
- Carduncellus atractilis* est *Carduus Benedictus.* Germ. *Cordabenedicten.*
- Carena* est vigesima quarta pars Guttæ.
- Caricæ* seu *Ficus* Germ. *Fengen.* Copiosè crescunt & reperiuntur in Gallia Hispania & Italia, Massilienses & Provinciales omnium laudatissimæ censentur; plura apud Authores legenda.
- Carium Terre* i.e. Gluten. Germ. *Senm.*
- Carlina* vid. Rad. Cardopatii. Germ. *Ebertwurzel.*
- Carminantia* seu *Carminativa* dicuntur Flatus, discutientia ut sunt, *Anisum, Carvum,*

- carvum, foeniculum, cuminum, levisticum &c. Germ. Wind-treibende Mittel.
- Carmiti* est Obolus. Germ. ein Heller.
- Carmot* vocatur materia Lapidis Philosophici.
- Carneolus* vid. Lapis Carneolus seu Sarda. Germ. Carneol.
- Carnifex spagyricus*, dicitur Vulcanus sive Δ in negotio Lapidis philosophici, Fr. Basil. Valent. de Lapid. Philos.
- Carni glutinum* seu *Gluten Carnis*. Germ. Fleischbein vid. Sarcocolla.
- Caro* in medicina substantiam istam molliorem fructuum succulentorum, quæ aliàs pulpa vocatur, significat, ut *Caro* vel *pulpa cassiæ, cydoneorum, citri passularum, prunorum* &c. Germ. Fleisch oder Marck.
- Carobem, Carrubia* & *Cerobia*. Germ. Johannis-Brod. vid. Siliqua dulcis.
- Carœnum* quibusdam *Carenum*, est Vinum decoctum, ita ut tertia pars absumpta sit, duæ tantum remaneant. *Gorri*, plura vid. apud Linden.
- Caros* vid. *Carvum* seu *Semen Carvi*. Germ. Kümmel.
- Carota* vid. Semen Pastinacæ domesticæ. Germ. Pastinachen Samen.
- Carpesia, Quabebam*. vid. Cubebæ. Germ. Cubeben oder Schwanz-Pfeffer.
- Carpifolium* Germ. Speck-Lilien. vid. Flores Caprifolii.
- Carpionum Lapilli* vid. Lapillus Carpionis.
- Carpobalsamum Granum* seu *Semen Balsami*. Germ. Balsam Rörner. Est fructus seu semen preciosi Balsami, quod hoc tempore adhuc planè incognitum est. Quod verò sub ejus nomine in officinis ostenditur, à legitimo *Carpobalsamo* longè distat. Secundum Dioscoridem, flavum, ponderosum, gustu mordens, & fervens in ore sit, oportet: quocirca pro vero *Carpobalsamo* succedaneum conveniens substituitur, videlicet Cubebæ.
- Carpos* vid. Fructus. Germ. Früchte.
- Carpus* est pars Manus vid. *Lex. Brun.*
- Carfia* est ∇ *Slis* seu \ominus *lis* panis. Germ. Salz-Wasser.
- Cartilagine Cordium Cervorum*. Germ. Hirsch-Hertz-Beinlein oder Hirsch-Kreuz. vid. *Ossa de Corde Cervi*.
- Carvinum* est Lac quoddam. *Johns. Lex.*
- Carum* vid. Semen Carvi. Germ. Kümmel.
- Caryon aromaticum* vid. *Nux Aromatica* seu *Moschata* vel *Moschata Nux*. Germ. Muschaten-Nuß.
- Caryon Basilicum, Nux Regia, Persica, & juglans*. Germ. Welsche Nuß vid. *Nux juglans*.
- Caryon ponticum, Septo Caryon*, vid. *Nux Avellana*. Germ. Haselnuß.
- Caryophyllata* vid. Radices Caryophyllatæ. Germ. Garaffelwurk.
- Caryophylli aromatici, Gariofili & Caryophylli* Fructus est arboris exoticæ ejusdem nominis, quæ nascitur in Insulis Amboma, Molucis & Philippinis in India, & ex ea transfertur. Germ. Nelken oder Nägelein oder Würknägeln. *Caryophylli vulgares immaturi* sunt, *Antophylli* verò maturiores, de quibus suo loco. Vide rerum Indicarum Scriptores. Inter alios Librum editum de Regno Sinenfi Neuhoffii &c.
- Caryophylli hortenses* vid. Flores Tunicæ. Germ. Nägelein-Blumen.
- Caryophyllorum Mater, Antofilus*. Germ. Mutter-Nägelein. vid. *Antophylli*.
- Caryota & Caryoti* est nomen Dactylorum sive fructuum palmæ optimorum qui in Syria & Palestina crescunt. vid. *Dactylus* Germ. Dacteln oder Datteln.
- Caschem* seu *Catechu* vel *Cachund, Cash. Moschat*. quidam ita præparant: R. Terræ Japonicæ \mathfrak{z} ss. Sacch. cand. albi \mathfrak{z} iv. Ambræ gryseæ gr. vj. Moschi opt. \mathfrak{z} j. Misce, fiat omnium pulvis, ex quo cum f. q. mucilaginis tragacanthi fiant Pastilli oblongi instar muscerdæ. Alii alio modo præparant. vid. *Mart. Ruland*.

- Casews preparatus* est residentia viscosa manens in fundo lactis ex caseo defluentis. Germ. Käß.
- Casews vetus* nominatur *paletyrus*. Germ. ein alter Käß.
- Casibo* est Cyperus. vid. *Johns. Lex.*
- Cassia Alexandrina*, *Calamus dulcis* vid. *Cassia fistula*. Germ. Cassien: Pfeiffen.
- Cassia caryophyllata* seu *Cortex caryophyllorum*, est Cortex quædam ex America, China & Insula Bandam allata, quæ & odore & sapore caryophyllis neutiquam cedit, & eâ propter ita vocata; sed cujus arboris cortex sit, nondum notum est. Germ. Nägelein: Holz.
- Cassia extracta & medulla* vid. *Cassia* flores seu pulpa.
- Cassia fistula*, *Alexandrina*, *Calamus dulcis*, *Cassia cathartica*, *Cassia laxativa*, *nigra*, *purgatrix*, *solutiva*, *Faba Indica*, *Siliqua Ægyptiaca*, *Indica* & *purgatrix*. Germ. Cassien: Pfeiffen/ Cassia: Fistel oder Cassia in Röhren. Istius fructus arbor procera est, instar juglandis, imò & folia ferè conveniunt, sed acutiora sunt, instar Persici foliorum. Ligni materies valdè compacta. Fructus officinis notissimus. In India, Ægypto & Asia, frequens est & per se nascitur. Eligenda est quæ ex Memphi & Alexandria Ægypti convehitur, non admodum crassa, pellucens, recens, gravis, fracta, & quæ concussa inclusis seminibus minimè constrepit. Plura apud Scriptores rerum Indicarum legenda sunt.
- Cassia flores* seu *Cassia extracta*, *Cassia Atramentum*, *Cassia cribrata*, *Cassia medulla*. vid. Pulpa.
- Cassia Lignea*, *Cassia Syriaca*, *Cassia Officinarum*, *Cassia Lignea odorata*, *Xylocassia*. Germ. Cassien: Holz/ Holz: Cassien oder Mutter: Zimmet. De *Cassia Lignea* & *Cinamomo*, Antiqui opiniones controversas habuerunt, quidam putarunt quod sint cortices exteriores arboris *Cinamomi* & interiores cortices arboris *Cinamomi* sint *Cinamomum*. Quidam etiam putarunt *Cassia* arborem in *Cinamomi* arborem transplantatam esse. Qui desiderat evolvat *Antidotarium Weckeri*, *Garzias* ab H. Manard. *Bauhinum* & *Schröder*. Nunc verò notum, & optima ratio, *Cassiam ligneam crassiorem* esse *Cinamomo*, manducata mucilaginem quandam præbens: *Cinamomum* verò odore fragrantius, sapore acrius atque præstantius *Xylocassia*.
- Casibor & Casibott* i. e. *Coriandrum*. Germ. Coriander.
- Casiteros* est Stannum. ꝑ. Germ. Zinn.
- Cassutha*, Germ. Flach: Sende. vid. *Herbam Cuscutæ*.
- Casta herba*, *Glycyside*, *Rosa Venetiana*. vid. Flores seu radices *Pæoniæ*.
- Cistanea aquatica* seu *palustris* vid. *Tribuli Aquatici*.
- Castaneæ Arboreæ*, *Leucenæ Galeni* seu *Castaneæ Sardinie*, *Nuces Tarantine*, *Castaneæ* seu *Cataneæ*, *Glandes Sardinianæ*, *Glandes* seu *Nuces Sardinianæ*, *Nuces Heracleotice*. Germ. Castanien oder Kesten. Fructus est arboris altæ & proceræ, foliis serratis, crescunt in Palatinatu, & in Italia integri montes pleni reperiuntur.
- Castorei Lapis* vid. *Lapis Castorei*. Germ. Biebergens: Stein.
- Castorei Pinguedo*. Germ. Biebergens: Schmalz/ invenitur in sacculis *Castorei*.
- Castoreum*. Germ. Biebergens/ ut *Anatomici* testantur, non sunt testes *Castoris*, sed vesiculæ duæ seu folliculi hirsuti propè testiculos, quos siccatos ab Incolis Mercatores nostri emunt & iterum venditant. *Castor* animal est genere amphibium, quod latinè *Fiber* appellatur, ∇ ac ∇ ambiens, vivens piscibus, fructibus, corticibusque arborum; plura apud Scriptores legenda.
- Castracana*, *Ruta capraria*. Germ. Genß: Kauten. vid. *Herb. Galegæ*.
- Castrangula* vid. *Radices Scrophulariæ majoris*.
- Catagmatica* sunt Remedia ad fracturæ curationem necessaria.
- Catapasma* est ☿ fragrans, qui odoris sui causa vestibus inspergitur. Item ☿ fragrans, qui post illinationem, stomacho aut cordi applicatur. vid. *Diapasma*.

Catapl.

- Catapla* ita à Medicis præscriptum legendum est *Cataplasma*.
- Cataplasma* est medicamentum topicum pulvis consistentiâ &c.
- Catapotium* vulgò pilulæ, est medicamentum internum, quod deglutiendo ad alvum subducendam & purgandam, in forma pilularum, assumitur. Germ. Pillen und Pillulen.
- Cataputia major & minor* vid. Semen *Cataputiæ majoris & minoris*.
- Cataputia maxima* seu *Ricinus Americanus* vid. Grana Tigliæ Germ. Americanische Spring-Körner/ oder Purgier-Körner/ oder Bohnen.
- Cataxa*, *sericum crudum* dicitur id est, Lanificum bombycin.
- Catechu* five *Caatchu* & inconvenienter *Terra Japonica*, succus est, ex variis adstringentibus fructibus expressis. Venit ex Pegu, Suratta, Magno Mogolis imperio, Malabaria, Bengala, & Zeilon. Inter Pinang cum foliis Betel ut plurimum usurpatur. Verus fructus & basis est *Acacia orientalis*, planta *Tamarindo* non absimilis. Si tantillum ori indatur, adstringit primò, deinde saporem dulcem & gratum relinquit, eodem modo ac folia Thee masticata.
- Catechu moschata* vide *Caschev* moschata.
- Cateretica* sunt caustica, five medicamenta, superfluum carnem auferentia & perforantia.
- Catharticum* est medicamentum purgans, quod ventriculorum, intestina, & quicquid in sanguine heterogeneum & vitiosum fuerit, expurgat & in communem cloacam, seu intestina præcipitat. Germ. ausführende Arzney-Mittel.
- Cathimia*, *Cathmia*, dicitur 1. vena mineralis subterranea, è qua effoditur \odot rum vel D tum, juxta quosdam metallifossos, 2. id, quod crescit in fornacibus \odot ri & D ti, 3. \odot rum, 4. D ti spuma, 5. fumus adhærens parietibus, dum æs ustum fit &c. MRulandus.
- Catholicum* seu *Panacea*, dicitur medicamentum universale, seu commune, omnes vitiosos humores corrigens & educens. Germ. eine allgemeine Arzney.
- Cati sylvestris axungia* vide *Felis axung.* Germ. wildt Katzen-Fett oder Schmalz.
- Catilla* est pondus novem unciarum zix . Germ. 18. Loth. *Johns*.
- Catillus* vel *Catinus arenarius* vel *cinereus*, hoc est, vas terreum, in modum pilei rotundi, cum margine trium vel 4. digitorum, ex terra tenaci factum, item *catinus* vel *catillus areus* vel *ferreus*. Germ. ein Pfann oder Capella.
- Catinus* vide *catillus* vel *Cupella*, Germ. Capell.
- Catinus areus*, *cortina*. Germ. eine Pfanne.
- Catinus ferreus* Germ. eine Gießpfüffel.
- Catinus*, *sigillum* ∇ Germ. Ein Siegel.
- Catma* dicitur *Limatura auri*. \odot Germ. Gold Feinsehl.
- Catocathartica*, sunt purgantia per inferiora.
- Catoretica* dicuntur medicamenta dejectoria, & sunt unò verbò, purgantia per alvum.
- Catrobil* est Terra. \triangle Germ. Erde.
- Cattaria* vid. *Nepeta*. Germ. Katzen-Kraut. vid. Herb.
- Caucalis* est *Myrrha media* & *pes gallinaceus* & *Lappa agrestis*.
- Cauda equina* seu *caballina* vid. *Equisetum*. Germ. Schafften Heu.
- Cauda & Lauda muris* est *crassula minor*, herba *Tonitrus*, est semper vivum minus. Germ. kleine Hauswurk. vid. Herb.
- Cauda pavonis* vid. *Pavo* vel *Pavus*. Germ. ein Pfau.
- Cauda porcina*, vid. *Radices peucedani*. Germ. Haarstrang.
- Cauda præter alias significationes*. vid. *Priapus*.
- Cauda Vulpis Rubicundi* est *minium* ex *plumbo* factum.

- Caulis* apud Botanicos significat caulem sive scapum Plantarum, in specie caulem Laferis vel Siphii.
- Caulis Jovis* vid. Sedum majus. Germ. grosse Haustwurz.
- Causis* vid. Ustio. Germ. Brand. *Lex. Brun.*
- Cauticus* est urens vel vim urendi habens, cujus materia est Lixivium forte, Calx viva, Auripigmentum, Chalcitis &c.
- Cauteria* sunt Remedia caustica & escharotica, & quoque præparantur ex Lixivio forti, Ψ viva, ∞ to &c.
- Ceanothus asper* Theoph. vid. Uvæ crispæ. Germ. Krussel-Beer / Stichel-Beer.
- Ceanothus levis rub.* vid. Ribes, Uvæ Johannis. Germ. Johannis-Träublein / oder Beer.
- Cedrela* est Oleum Cedri. Germ. Citronen Holz-Oel.
- Cedridos* dicitur Semen arboris Cedri; tussim sedat, spasmata prohibet, rheuma stringit, stranguriis medetur. Antidotis necessariè miscetur.
- Cedromela*, *Mala citria* seu *Mala medica*. Germ. Citronen-Aepfel. Est fructus arboris exoticæ per totum annum virentis, fructumque tenellum cum maturefcente simul ferentis. Seruntur tanquam exotica in hortis nostris, & advehuntur ex Gallia, Hispania & Italia &c.
- Cedrus* Germ. ein Cedernbaum. Crescit in iisdem locis.
- Cedue* idem quod Aër. Δ Germ. Luft.
- Ceebron*, *Ceelbron* i.e. Filix. Germ. Wenden.
- Ceiria* sunt Lumbrici lati vid. Helminthes. Germ. Würm.
- Celea* est Potio ex succo tritici inebrians vid. *Oribasius*.
- Celopa*, *Chelopa*, *Gelappa*. vid. Rad. Jalappæ. Germ. frembd Purgier-Wurzel.
- Cementare*, *stratificare*, est alternas res quasdam ponere. Sign. \hat{A} , \hat{E} , \hat{Z} , Ψ , \hat{Z} .
- Cementatio* est gradatio per cementum vid. Cæmentatio.
- Cementum* autem est materia mineralis acuta & penetrans, cum qua strata metalla ad cementandum reverberantur. Et vel simplex est, vel mista: & forma pulveris, vel pastæ.
- Cenchrias* est nomen Serpentis. vid. *Lex. Brun.*
- Cenisiatum*, i.e. Calcinatum. Germ. was calcinirt ist.
- Ceniotemium*, est Remedium purgans in morbo Gallico. Paracelsus Lib. 2. de vita longa. Cap. 12.
- Centanudra*, sunt Semina Caricarum. Germ. Feigen-Saamen.
- Centaurium majus* vid. Radices Rhapontici vulgaris.
- Centaurium minerale* est \hat{A} \hat{Z} nii, à Cardilucio ita nominatum
- Centaurium Iootaurium* & *Ctaurium minus* vid. Herb. Cent. min. Germ. Tausendgülden-Kraut.
- Centauroides*, *sancta Caballina*, *Limnesum*, *Gratia Dei*, vid. Gratiola.
- Centi* & *Centum nodia* vid. Polygonum. Germ. Wegbreit.
- Centrium* est Emplastrum quoddam. Germ. Stich-Pflaster.
- Centrum Creaturarum omnium*, *Centrum mundi* & *Centrum omnium rerum*, est Homo. Germ. der Mensch. vid. Homo.
- Centrum Galli* est *Matrisalvia*, seu *Horminum*. Germ. Scharlach-Kraut. vid. Herbas.
- Centrum ovi* est vitellum ovi. Germ. das gelbe vom Ey.
- Centrum terræ* dicitur Spagyricis locus vacuus, ubi nihil quiescere potest. Leshus de Lap. Philos. tract. 2.
- Centum Capita*, *Aster Atticus*, vid. Radices Eryngii. Germ. Mannstreu-Wurzel.
- Centum cellis*, Thermæ quondam celebres in Tuscia Italiæ. vid. Joh. Rhod. ad Scrib.
- Centum morbia* vid. Numularia. Germ. Pfennings-Kraut.
- Centum nodia* vid. Polygonum. Germ. Wegbreit.
- Centunculus Plinii*, *Viola mortuorum*, est Vinca pervinca. Germ. Sinngrün
Cepa

- Cepa marina*, } Germ. Meer: Stübel / vide Radices Scyllæ.
Cepa porci, }
Cephal, i. e. Sambucus, Germ. Hollunder: Staude.
Cephalartica, sunt Medicamenta quæ Caput purgant, hinc dicuntur Caput-
 purgia. Germ. Haupt: reinigende Arzneyen.
Cephalica, sunt Medicamenta spirituosæ & volatilia, ad Capitis mala pertinen-
 tia; uti sunt Spiritus *ci. — C. Cervi, Castoreum &c. Germ. Haupt:
 Arzneyen.
Cephalicon, est quædam Confectio sic vocata.
Cephaloides, significat Capitis formam habens, ut Papaver, Pœonia & aliæ
 Herbæ &c.
Cephalotos, id est Capitatus quod formam rotundam Capitis similem habet,
 ut Brassica capitata &c.
Cepini, est Acetum. † Germ. Essig.
Cepustor, i. e. Ceterach, Germ. Milz: Kraut.
Cera alba, ex Cera citrina per apricationem & irrigationem candefacta est.
 Germ. Weiß Wachs / apportatur Venetiana & alia.
Cera Arborea, præparatur pro cujuslibet lubitu ex Cera, Butyro, Oleo, Sevo
 Hircino, Resina & Terebinthina &c.
Cera Catholica Burybi, præparatur ex XII. Ingredientibus, vid. Etmüll. fol. 405.
 in Commentar. in Schröder. & Morell.
Cera Citrina, Germ. Gelb Wachs. à melle Apum relictis favis, vi Δ nis f a.
 paratur sig. A, †, A, V, X, =, N, O, Y, H, A melle
 virgineo relictis præparatur *Virginea*, G Jungfern Wachs / Sign. IV.
Cera Montana, Germ. Berg: Wachs / est Bitumen seu Asphaltum.
Cera sacra, est Cera virginea, vide Cera citrina.
Cera sigillata Hispanica nigra, præparatur ex Lacca & Styrace &c. & colore
 nigro tingitur, cujus præparatio varia est.
Cera sigillata Hispanica rubra, præparatur ex Lacca, Styrace, & aliis odorife-
 ris, & cinnabrio præparato tingitur, cujus præparatio varia est. Germ.
 Roth Spanisch Siegel: Wachs.
Cera sigillatarubra, præparatur ex Cera, Resina, Sevo hircino & Terebinthi-
 na &c. & tingitur Cinnabrio præparato. Germ. Roth Siegel: Wachs.
Cera sigillata viridis, eodem modo præparatur, & tingitur Ore J satò.
 Germ. Grün Siegelwachs.
Cera virginea, Germ. Jungfern: Wachs / Vide Cera citrina, Stopff: Wachs /
 Bienbart / Vorstoß / Propago, Cera Virginea.
Cerago, est Alimentum, quo Apes mellificantes vescuntur. Arist. L. 9. H. A.
 cap. 40. & Aldrov
Ceraitis, *Egoceros*, *Bucerus*, *Telis*, id est Fœnum græcum; vid. Sem. Fœni
 græci.
Ceramice, *Ceramitis*, significat Argillam & terram figulinam.
Ceramium, *Ceramium*, est nomen Mensuræ liquidæ, quæ Latinis *Amphora*
 dicitur, vel *Codus*, continens in Italia Choas 8. Notabatur olim *Galen*:
 L. de pond. & mens.
Ceramòs, est Fiçtile seu Tegula.
Cerare, est incorporare seu miscere.
Ceras, vide Cornu, Germ. Einhorn.
Cerasa acida, Germ. Sauere Kirschen / quæ Saccharo condiuntur, & ex eorum
 succo Syrupus præparatur.
Cerasa actia, Germ. Schwarze Wald: Kirschen / crescunt in Sylvis.
Cerasa dulcia nigra, Germ. Süsse schwarze Kirschen / ex quibus optimè con-
 tuis ∇ & J destillantur.

- Cerasa** *Judeorum & Cerasa terræ, Bacca solatri rubei, Bacca vesicaria.* Germ. *Zuden-Kirschen.* vid. Semen Alkekengi.
- Cerasiatum** est nomen Medicamenti purgantis, ex succo cerasorum & pomorum dulcium purgato, cum Essentia mercuriata paratum. Videatur *Libavius.*
- Cerasma**, Vinum aqua mixtum, significat ∇ æ mixturam, qua aquæ frigiditas frangitur.
- Cerasphoros**, id est Cornutus, vide Corniger. *Lex. Brun.*
- Cerasorum Gummi**, Germ. *Kirschen-Gummi* / colligitur ab Cerasorum arboribus, & à quibusdam Gummi Arabico intermiscetur.
- Cerasorum nuclei**, Germ. *Kirschen-Kern* / vide Sem. Cerasorum.
- Cerastes**, nomen est Serpentis vel Viperæ, vid. *Lex. Brun.*
- Cerationis vox**, denotat actum, quo aliquid Cerâ involvimus. Chimici utuntur hâc voce de magisterio Lapidis. *Libav. L. 2. epist. chim. 69. Geber* hanc i. summæ perfectionis, cap. 54. definit esse mōllificationem rei duræ, vel succi non fusibilis ad liquefactionem. vid. *Mart. Rul. fol. 137.* species quoquè est fusionis vel colliquationis.
- Ceratites**, est Unicornu fossile. vid. Monoceros, Germ. *Einhorn.*
- Ceratium**, & **Ceration**, i. denotat Siliquam, fructum arboris ejusdem nominis, quæ & Ceratonia dicitur &c. 2. est nomen Ponderis antiqui minoris, continens grana quatuor, dicitur & Karat.
- Ceratomalagma**, est compositio emolliens ex Cera aliisq; paratum. Germ. *Einertweichende Wachs Salbe.*
- Ceratonia**, est Arbor Xilocaractæ. *Galenus lib. 6. simpl. phar.*
- Ceratum** vel **Cerotum** & **Cerotarium**, à cera sic dictum, [Medicamentum est externum, ex cera, oleis & nonnunquam tribus compositum], unguento crassius, & emplastro mollius. Germ. *Ein Cerat-Pflaster.*
- Ceraunia**, est Arbor siliquarum. *Plinius.*
- Ceraunochryson** & **Ceraunochrysos**, est Aurum fulminans vel sclopetans.
- Cerbaren**, i. e. Galanga, Germ. *Galgandt.*
- Cerberus chimicus**, est Nitrum D Germ. *Salpeter.*
- Cerberus triplex**, vocatur quoque H Comitibus de Warvich, seu Cornachinus.
- Cerdac**, est Mercurius. Z . *Mar. Rul.* Germ. *Quecksilber.*
- Cerealis**, Semina quædam, inter frumentacea gustamenta referenda, ut sunt Avena, Cicera, Cicercula, Faba, Fœnum græcum, Lens, Lupinum, Panicum &c.
- Cerebrum**, Aqua apud Spagyricos est. Germ. *Wasser.*
- cerebrum Arietis**, est ∇ Albuminis ovi.
- Cerebrum Bovis**, id est Tartarus combustus.
- Cerebrum** dicitur quoque Luna microcosmica.
- Cerebrum** vocatur etiam Lapis Philosophorum *Th. Chym.*
- Ceresactio**, dicitur Operatio spagyrica, quæ fit dissolutione & congelatione, in allegoriis sapient. distinct. i. in *Th. Chym.*
- Cerefolium**, Germ. *Rörsel* / vid. Herbas & Semina.
- Cerefolium columbinum** & **felinum**, *Capnos & Fumaria*, Germ. *Erdrauch* / vid. Herbas.
- Cereleum**, est Linimentum ex cera & oleo compositum.
- Cerevisia** est Potus nobis aliisque septentrionalibus populis notissimus, ex hordeo ut plurimum, ut & ex tritico, rarius (qui etiam nocentior) ex avena, aliòve frumenti genere paratus, decoctus cum Aqua & Lupulo conditus. Cujus præparandi modus apud *Maltum* & *Brasum* prolixius videndus.
- Cerevisia Butleri** præparatur cum H. incis. Absinthii Rom. agrymon. Betonicæ, cochl. salviæ, Rad. enulæ, raphani rust. &c.

Cerevis

- Cerevisia medicata*, est Cerevisia cui medicamenta, cui libet morborum scopo convenientia, infusa fuerunt. Germ. *Arzney: Bier*.
- Cerion*, propriè significat opus illud Apum artificiosissimum, cellulis angulosis succo melleo plenis, distinctum & exornatum, de quo videatur *Aldrov. lib. 1. de Insectis*.
- Cerno*, video, significat quoque cribro trajicere & cribrare. Germ. *Sieben / pülvern / durchschlagen*.
- Cerover*, est Aqua ∇ . Germ. *Wasser*.
- Ceroneum* dictum est à Cera, quam recipit, vel exinde, quod ut Cera ductile sit.
- Ceroma*, significat Unguentum ex cera & oleo factum, quo inungebantur palæstritæ, vid. *Ceratum*.
- Ceropissos*, Medicamentum ex cera & pice constans, aut nomen Emplastri vel Cerati ex cera & pice confecti, &c.
- Cerotum*, idem est quod *Ceratum*, Germ. *Ein Cerat: Pflaster*.
- Cervi cornu*, Germ. *Hirsch: Horn* / sunt excrementa capitis, seu eminentiæ instar ossium duræ & siccæ binæ, animalis vivacissimi (ad annos 100.) cornua quotannis mense Aprili deponentis, mense Augusto & Septemb. coit, octavo mense parit. &c. apud Auth. legenda.
- Cervi cornu scobs*, seu *rasura*, vid. *Rasura C. C.* Germ. *Geraspelt Hirschhorn*.
- Cervi sebum*, vid. *Sebum cervinum*, Germ. *Hirschen: Inschicht*.
- Cervicula Spiritus* est — Ossis de corde cervi.
- Cerussa anglica*, Germ. *Schiffer: weiß*.
- Cerusa* seu *Cerussa*, *psymmitium*, *psincus* & *psinsus*, *plumbum album* & *plumbago*. Germ. *Weiß Bleitweiß* / \ddagger ut ferrum ferruginem, æs æruginem, sic plumbum plumbagem quandam eructat, quam alii *Cerussam*, alii *plumbi florem* nominant. Licet autem *Cerussa* \ddagger ti beneficio erumpat (per calcinationem vaporosam in calcem purissimam) sicuti ærugo, non tamen ut ea viridis est, sed albissima, unde *album plumbum* vocatur. &c. vocatur etiam *Ærugo plumbi*; *Aboit*, *Abit*, *Alkarat*, *Almachabat*, *Alfiden*. Optima est Venetiana. Ger. *Benedisch Bleitweiß*. Sign: \times , H, C, P, B, A, \ddagger , H, — , — , — .
- Cerussa Antimonii*, fit ex *Regulo Antimonii* cum triplo D ri commixto & detonato, postmodum cum ∇ dulci edulcorando & exsiccando, aliquantido super illo — re — accenditur.
- Cerussa Martis*, fit ex *Regulo Martis* superiori modo.
- Cerussa nigra*, Germ. *Schwarz Bleitweiß* / quæ in Anglia præparatur.
- Cerussa, Plumbi ærugo*, est & *Plumbum album* H.
- Ceruta* est quoddam Unguentum, factum ex Cera, cum aliis rebus.
- Cervus*, Germ. *Ein Hirsch* / est Animal satis notum ac nobilissimum, quod pulchritudine, celeritate, dignitate & utilitate reliqua animalia ferè superat, animalque est vivacissimum (ad annos 100.) cornua quotannis mense Aprili deponit, mense Augusto & Septemb. coit, octavo mense parit, plura apud *Aldrov.* legenda sunt. C. C. Galreda, *Ossa de corde*, *Priapus*, *Sebum* &c. vid. suò locò.
- Cervus volans*, dicitur *Scarabæus cornutus*, vel *Contharus*.
- Cestron*, *Cestronales*, est *Betonica*, quam Romani *Vettonicam* dicunt, Germ. *Betonien*.
- Cete* & *Cetum*, vel sumitur latè pro omni pisce Cetaceo, hoc est grandiore, vel strictè aliquando pro *Balæna*. Germ. *Ein Wallfisch* / vid. *Aldrov.*
- Ceterach*, vid. *Scolopendrium verum*, Germ. *Milch: Kraut*.
- Ceti axungia* est pinguedo *Balænae*, Germ. *Wallfisch: Schmalz*. *Scabiei* medetur.

- Chamemyrtus*, *Hieromyrtus*, *Genitura Herculis*, vid. Rad. Brusci, Germ. Brüstens
oder Rüstken: Wurzel.
- Chamepythis*, *Abiga*, *Ajuga*, *Jva arthetica* & *arthritica*. Germ. Edtpin, vid. Herb.
- Chamomomilla Canina*, *Chamemelon foetidum*, *Cotula foetida*. Germ. Krotten. Diss
oder stinckende Chamillen.
- Chamomilla Romana* & *vulgaris* vid. Flores Chamomillæ.
- Chanchedest* est Chalybs ♂. Germ. Stahl.
- Chaomantia* est Aëromantia i. e. Ars, quâ præfagium sumitur ab Aëre.
- Chaos* vid. Cahos, est Elementum Δ ris, vel Ideus.
- Charabe* vid. Succinum, Carabe & Karabe. Germ. Augstein.
- Charakter*, est Signum figuratum & mysticum, quo apud Chymicos aliquid
designatur. Germ. ein Zeichen. vid. *Lex. Brun.* & alii Authores.
- Charatim* est Granum parvum simile Cardamomo.
- Chardel* idem est ac Sinapi, cujus duplex est species; una, cujus semina ex-
terius sunt subnigra, interius vero alba; alia, cujus semina interius &
exteriorius sunt alba. Prima species est acutior secundâ. Germ. Senff.
- Charme* vel *Charmis* est nomen cujusdam Antidoti veteris, cujus descriptio
carminicè legitur apud Gal. L. 2.
- Charta hodierna* ex Linteis conficitur, ut omnibus notissimum. Olim ex plan-
ta quadam Papyrus dicta, arundinibus cognata, parabatur. Teste
Dioscoride.
- Cheiri*, *Cheyri*, *Keiri*, significat Levcojum luteum vel Violam luteam. vid
Flores Cheyri.
- Cheiri* apud Chymicos Δ tum vivum denotat, *Cheiri* flos ex Δ to album E-
lixir significat, vel ejus Quintam essentiam, ut flos anthos, auri rubrum
elixir. Alii \odot rum potabile esse volunt &c. vid. *Lex. Brun.*
- Cheuromactron*, *Mantile* sive *Linteum* ad manus abstergendas, incombustibile
est, an ex Salamandra? an vero ex Lapide Asbesto vel Amianto paratum
fit, nec ne? vid. Lang. Lib. I. epist. 66.
- Chela* sunt brachia Astacorum seu Cancrorum. Germ. Krebs: Scheeren.
- Chelapa* vid. Radices Jalappæ. Germ. frembde Purgier: Wurzel.
- Chelidon* Hirundinem significat. *Lex. Brun.*
- Chelidonia* apud Chymicos Aurum significat.
- Chelidonia major* & *Chelidonium majus*. Germ. Schellkraut.
- Chelidonia minor* & *Chelidonium minus*. Germ. Fengwarzen: Kraut. vid. Herb.
- Chelidonium Lapis* vid. Lapis Chelidonium.
- Chelonia* est Lapis similis oculo viperinæ Indicæ.
- Chelonites* vid. Bufonites. Germ. Grottenstein.
- Chelonium*, *panis Alcurit*, *Testudinaria*, *Tryphallta*, *Harthanita*. vid. Rad. Cycla-
minis. Germ. Seu: Brod.
- Chemia*, *Chimia*, *Chymia* & *Alchymia*. vid. Chymia.
- Chenocoprus* est sterces Anserinum, quod mense Martiò colligendum. *Lex. Brun.*
- Cheon* est Nix. Germ. Schnee.
- Cherio*, *Cherionius* est Calor aut Frigiditas earum rerum, quæ corpus relin-
quit & in naturam abit. Exemplum de Camphora. Hæc frigiditatem ex
Cherione suo habet. vid. *Lex. Brun.*
- Chermes* seu *Kermes*, est nomen Fructus notissimum cocci infectorum vel gra-
ni tinctorii vulgò scarlati, unde famosissima confectio Alkermes Mon-
speliensium paratur. vid. Kermes. Schröd. L. 4. Sect. 1. & Frid. Hoffm.
in Clav.
- Chersa* seu *Gersa* vid. Fæcula, fæcis species.
- Chersydrius* est nomen Serpentis amphibii.
- Cherva* est Cataputia. Germ. Spring: Körner.

- Cbeudanum* est succus niger, ex quo falsificatur Muscus; alii dicunt, quod sit Gummi glandium. Germ. *Enchel: Pech.*
- Cbezeanance*, sic dici potest omne remedium, quod necessitatem cacandi affert. Aliàs apud Æginetam L. 7. C. 9. est unguentum Ole & One paratum & quod rubescat, coctum, quò sedes perunguntur. Facile enim copiosa citra laborem subducitur. Aëtius quoque emplastrum hoc nomine exornavit, quod umbilico impositum, alvum movet. Gorr. pag. 505.
- Chia terra*, dicitur gleba terræ, quæ ex Chio Insula provenit albicans & pol-lens vi adstringendi, purgandi, extenuandi. Pulcherrimum est adver-sus ambusta remedium. Gal. L. 9. de S. F. §. Terra samia.
- Chiacum*, est Collyrium, cujus materia vino Chio, h. e. austero & ∇ Marinæ experte lævigatur & miscetur, quale proposuit P. Æginet. L. 7. C. 17.
- Chias*, i. e. Mastix.
- Chibane* est species Cardamomi subtilior.
- Chibur* est Terra, actione caloris excocta in essentiam ☿ ream.
- Chiffir*, *Chifir*, teste Libavio, dicitur in præparatione Lapidis Philosopho-rum Lapis Animalis; quemadmodum mineralis vocatur *Chaos mi-nerale*. Johnsonus verò dicit, *Chifir minerale* à nonnullis interpretari, quod sit aurum ☉. Verùm se judicare ex præcedentibus, quod sit ☿ metall.
- Chiliophyllos*, *supercilium* & *Lumbus ♀ ris*, *herba militaris*. vid. Millefolium. Germ. *Schaffgarben.*
- Chilum*, i. e. Succus Liquiritiæ. Germ. *Süßholz: Cafft.*
- Chilus*, i. e. Succus Diachilon.
- Chimia* est ars, corpora concreta solvendi, & soluta coagulandi, ut purum ab impuro separetur, & medicamenta salubria citæ, tutæ & jucundæ ope-rationis concinnentur.
- Chimie origo* Deus est, ut omnis boni, ita etiam Chimie Autor. *Rolsinc. Chym. fol. 7.*
- Chimicus arcana divulgare non tenetur*. *Rolsinc. Chym. fol. 12.*
- Chimolea Laxa*, dicitur significare pulverem, qui separatur de floribus salsa-rum mineralium.
- Chimus*: *Paracelsus* hoc saltem dixit quod Chimus, Realgar, & aurum sint una minera, & tamen quodlibet eorum habeat diversam naturam & virtu-tem. *Chimus* quoque significat fæcem mineralem & massam fæ-culentam.
- China*, *Chinna*, *Cina*, *Cinna* vid. Cortices Chinæ Chinæ.
- China Germanorum* apud Poppium est Chelidonium majus.
- Chinarium* est Unguentum in Antidotario à Catulo Canis dictum *Kinarium*.
- Chinæ Radices* vid. Radices Chinæ. Germ. *Bocken: Wurzel.*
- Chindes* est Lapis liberans à venenis. Germ. *Gifftstein.*
- Chion* vid. Nix. Germ. *Schnee* O dicitur & Cheon.
- Chirates* est Pondus quatuor granorum hordei. Germ. *vier Gersten: Körner schwer.*
- Chiroma*, i. e. Armoniacum non purum.
- Chironax* est ars vel Artificium manuarium.
- Chirotribia* est exercitatio in arte & usus medicus.
- Chium vinum* i. e. quod in Insula Chio colligitur, molle est, ut scribit Diosco-rides L. 5. cap. 10. aptum potui, benè alit, & minus inebriat, fluxiones cohibet, oculorum medicamentis utile.
- Chloe*, herbam virentem notat. Viror aut viriditas pallefcens quoque dicitur.
- Choa* vid. Chais est mensura Liquidorum apud Atticos v. Gal.
- Choa* i. e. Malum Granatum. Germ. *Granat: Apfel.*

Choacum

- Choacum*, legitur quoque *Coacum*, est nomen Emplastri, quod à *Celfo* L. 5. Cap. 19 describitur.
- Choana*, infundibulum, item *fundo* aut *liquefacio*, *Vas* quoque dicitur ex argilla, quo Argentarii utuntur & Chymici, infundendis ac liquefaciendis Metallis. *Lexic. Brun.*
- Chocolata*, *Chocolate* & *Succolata*, est Massa quædam solida, exotica, vel in Placentas vel Cylindros seu in tabulas quadratas formata, saturatè rubra, friabilis, sine odore, similis ferè Sanguini Draconis nigricanti, cujus Basis potissima est fructus Cacao dictus, *Avellana Mexicana* &c. de hac Confessione habetur integer libellus *Ant. Colimeineri de Ledesma*, latinè redditus à *M. Aurel. Severin.* & curâ *D. I. G. Volcameri* edit. quoque *Bontekoe* illam describit. Aliàs ex America & Hispania adfertur. Germ. *Schocolata* / præparatur cum ∇ a cocta, vel Lacte, atque agitando *Chocolata* liquefcit, & sorbendò calide bibitur.
- Chœnix*, est Mensura Atticorum arida, continens Cotylas tres, five Sextarium unum & dimidium, five duas Libras mensurales cum quadrante. Signum fuit X. *Gal. de pond. & mens. Gorr.*
- Choeros*, est Porcus, Germ. *Ein Schwein.* *Lexic. Brun.*
- Cholagoga*, sunt Medicamenta, quæ dicuntur sulphureos & biliòsos Humores evacuare, ut *Rhabarbarum*, *Senna*, &c. vide porro supra *Cathartica*.
- Cholagogum insuccatum*, vide *Scammonium rosatum*.
- Cholagogus*, dicitur de Medicamentis, quæ Bilem evacuant.
- Cholagogum simplex*, est *Diagrydium* † ratum.
- Cholegon*, idem quod *Cholagogum*.
- Cholobaphinon*, est epitheton *Æris*, Auri colorem mentientis. Dicitur *Æs coronarium*, *Libav. Synt. arcan. Chym. L. 6. c. 6.*
- Chonarilla altera* *Dod.* est *Taraxacum*, vid. *Herbas*.
- Chorosus*, est nomen cujusdam Lapidis.
- Chos alkalip*, i. e. Testiculi Vulpis, Germ. *Fuchs-Hoden.*
- Christimanus*, est Saccharum finissimum cum ∇ Rosarum solutum, ad consistentiã debitam coctum, & in Rotulas fufum, additis Margaritis præparatis, vel omissis, pro lubitu vid. *Manus Xsti.*
- Christi pabulum*, id est \square na virginis.
- Christos*, ungo, significat id, quod ungerendo applicatur.
- Chritmus* sive *Chritamus*, *Crethamus* & *Crethmus*, *Creta marina* *Officinarum*, est Fœniculum marinum. Germ. *Meer-Fenchel.*
- Christis litos*, vocatur aureus Lapis; aliquando etiam *Lithargyrium*.
- Chrisma*, i. e. Unguentum, Germ. *Eine Salbe.*
- Chroma*, id est, Color. Germ. *Farbe.*
- Chronos*, significat Tempus.
- Chrysammos*, hoc est \odot rea arena, quam *Gal.* Terram vocavit, in qua portiunculæ aut frustula quædam \odot ri parva reperiuntur. *Lex. Brun.*
- Chrysanthemum* seu *Chrysanthemum* vid. *flor. Calendulæ.*
- Chryse* est nomen Emplastri cruentis vulneribus accommodati ex Thure, Alumine scissili, *Colophon.* Resina, € , — to, & Oxelæo parati, apud *Æginet. L. 7. c. 17.*
- Chrysite*, est Terra \odot rea, in qua parvis Terræ partibus immistæ sunt parvæ \odot ri partes *Johnson. pag. 63.*
- Chrysites*, est Gemma preciosa, apud *Plin. Lib. 37. cap. 10.*
- Chrysites*, est Squama \odot ri vel \odot rum: qui provenit ex Plumbo probatò & liquefacto. *Johnson. pag. 63.*
- Chrystitis*, idem quod *Chrysammos*, *Chrystitis*, dicitur etiam *Lithargyrium auri*, *Dioscorid. L. 5. cap. c. 102.*
- Chryfobalanus*, *Glans aurea*, quid propriè denotet, non constat. *Baubinus* tamen in *Pinace* existimat ex mente aliorum, Nucem Moschatam esse intelligendam. Occurrit apud *Galen. L. 8. de C. M. S. L. cap. 3.*

- Chrysoberillus*, *Berillus aureus*, Germ. Gold: Berill.
- Chrysoaunius* ☿, est Aurum fulminans, quod præparatur ex Oro soluto, in menstruo *co præparato vel imprægnato; infuso ☿ Fri, ☿ ad fundum ꝑtatur, quæ edulcoratur, & ad usum exsiccat. Germ. Donner: Goldt.
- Chrysoalcos*, idem quod Aurichalcum. ♀ Germ. Messing.
- Chrysocome*, est Stœchas Citrina, vid. Flor. Stœchadis Citr. G. Rhein: Blumen.
- Chrysocolla*, *Auriglutinum*, *Chrysocolla Metallica* & *factitia*, seu *Gluten Ori*, est Terra latè viridis & minera ☿ris, salinæ, nitrosæ & fusoriæ naturæ, Germ. Stein: Grün. Duplex est, nativa & factitia, inter nativas Armeniaca primas, secundas Macedonica, tertias Cypria tenet. Quamvis in Germania sint excellentes, in Silesia nec non & in Hungaria, alibique. Est Borax nativus. Et posset dici *Chrysocolla viride scissile*, sicut ærugo *Æris rasile viride* dicitur. Estque quasi species Otri. Plin. *Factitia*, seu *artificialis*, conficitur ex Nativa & Urina puerorum, vel ex Nitro & Urina Infantum, & Tincar seu Borax dicitur, vide Borax. Sic cognata sunt hæc Metalla, ærugo *Æris nativa*, quæ dicitur *viride Æris rasile*, & *Chrysocolla* quæ dicitur *viride Æris rasile*. Nominatur *Azot*, *Rebis*, ☿ris, Vinum anineum, flos &c. *Mar. Rub.* enumerat 6. Species *Chrysocollæ*, pag. 148.
- Chrysoconia*, est Semen aurificum ex Oro prius soluto, perfectissime concoctum, seu Tinctura aurifica rubri coloris, admirabili tenuitate substantiæ prædita, cui à natura vis illa aurifica inest, quemadmodum in *Argyrogonia* vis ☿ifica &c. *Gaston Clavey* Apolog. &c.
- Chrysoconum Dioscorid. septem folium*, vid. Rad. Tormentillæ, Germ. Bluth: Wurzel.
- Chrysolactrum*, est Charabe seu Succinum, Germ. Augstein, vid. Succina.
- Chrysolithus*, vide Lapis Chrysolithus. Goldstein.
- Chrysolithos*, (veterum) vel *Topasius*, (Gemmariorum modernorum) est Gemma aurei coloris. Duo habentur genera, Orientale & Europæum, ut illud colore, ita duritie Europæum superat: hoc enim instar Crystalli molle est & cum aureo colore vel multum vel parum nigricat. Inveniuntur in Bohemia passim. Germ. Chrysolith.
- Chrysopeia*, est Ars Spagyrica seu Chymia, quæ monstrat Artificium ex Metallis imperfectioribus, Aurum verum conficiendi, beneficio ☿ri Philosophorum &c.
- Chrysoprasius*, Germ. Goldprasius / vid. Lap. Chrysolithus.
- Chrysos*, Vel *Chryson*, id est Aurum ☉. Germ. Gold.
- Chrysostrichon*, *Capillaris Orea*, *Polytrichum Oream*, *Barba Herculis*, *Adiantum Oream*, Germ. Gûlden Wiederthron / vid. Herbas.
- Chrysofulea*, est ☿ stygia quæ Regia dicitur, solvendo Auro destinata. *Rolfinck. Helm.* ac *Dispenf.* &c.
- Chrysun*, est nomen Collyrii apud *Aëtium*, Libro 7. ad incipientes suffusiones efficacis, vel Pelli valentis ad inflammationes uteri apud eundem L. 16. c. 83. vid. *Gorræus* p. 155.
- Chus*, *Choa*, *Congius*, est Mensura liquidorum apud Atticos, capiens sextarios sex, vel Cotylas atticas duodecim. Aut habet Olei libras novem, Vini decem, Mellistredecim cum dimidia, *Gal. de pond. & mens.* *Linden.* Vini saltem tribuit Libras octo cum Unciis quatuor. *Rhodium* ad Scribonem Larg. n. 268. Congium denas libras pendere scripsit, quod insculpta decussis manifestat.
- Chucolata*, vide Chocolata, Germ. Schocolata.
- Chybur*, *Chibur* & *Cibur*, est Sulphur, Germ. Schwefel.
- Chylisma*, significat Succum expressum, *Dioscorid.* l. 3. c. 115. *Rolfinck.* Extractis hoc nomen applicare non dubitavit. Vnde Extract. quoddam vocavit *Chylisma Catholicum* & *Cholagogum*, *Chym.* L. 4. sect. 3. cap. 12.

Chymia, Alchymia, Chemia & Chimia, seu Ars Spagyrica, non meretur adscribi scientiis sed Artibus, nec tamen est peculiaris Ars, distincta à Pharmaceutica medicinæ parte, sed est pars medicinæ.

*Chymia, fumitur pro Arte transmutandi metalla imperfectiora in perfectiora, ☉ & ☿ tum, cujus duæ sunt partes: Argyropœia & Chrysoptœia, de quibus vide supra suò locò *Chymia, est quasi simia naturæ, & nobis demonstrat, quæ natura facit in suis criptis subterraneis, aded ut, quæ sit Metallorum utilitas, facillè possit ex Chymia cognosci. Verum res tota consistit in præparatione eorum Chymicâ legitimâ, in qua operatione etiam venena crudelissima, abeunt in medicamenta saluberrima, alexipharmaca & sudorifera, uti videre est in ☿ nio &c.**

Chymia vocatur quoq; Ars Destillatoria, Ars Hermetica, Ars perfecti Magisterii, Ars segregativa, Ars separatoria, Ars Spagyrica, &c. plura legenda sunt apud Paracelsum, Schrœd. & alios.

Chymica seu Chymicalia, sunt Medicamenta, quæ Chymici præparant, ut gratio-ri & minori quantitate ab ægris assumantur. Lexic. Blanc.

Chymicus est artis Chymicæ seu Spagyricæ peritus, sive Chymicus, est Artis dissol- vendi & vicissim coagulandi peritus.

Chymolea, vide Kymolea & Khymolea.

Chymus est Fæx & Massa.

Chysis, vide Fusio, Germ. Schmelzung.

Chytton, dicitur Inunctio quæ cum multa ☿a & Oleo fit.

Chyttra, id est, Olla, Vas fictile, in quo aliquid coquitur.

Cianeus, scil. color, est medius inter viridem & nigrum, vid. Alex. Theopbilus.

Cianum, in Metallis invenitur, in quibus Æs conflatur. Galenus.

Ciatus, est nomen Ponderis mensurans 3XV. vid. Serapion.

Cibariaticon, est Potus qui loco Vini fit ex Cerevisia & Mulso, & est quasi Cibus & Potus simul.

Cibatio est Corporatio, & vocatur Nutritio materie sicce.

Cicerbita, Lacticola, vid. Sonchus, Germ. Sonchen: Kraut/ oder Hasen: Köhl.

Ciceres rubri, vide Semen Cicerum. Germ. Cicer: Erbsen.

Cichoreum Constantinopolitanum, est Taraxacum.

Cicindula, vid. Nitedula, seu Lampyris vel Nocti.

Cicinum Oleum, est Rhaponticum.

Cicleus, est quoddam Vinum factitium, quo utuntur Parthi. Plin.

Cicongius, est Mensura duodecim sextarios continens.

Ciconia, Germ. Ein Storch / Avis est vernalis notissima, quæ serpentibus pul- los nutrit. Vim habens Alexipharmacam. Ex pullo integro deplumato & exenterato, admixtis aliis antiepilepticis, destillatur ☿. Germ. Stor- chen: Wasser.

Ciconium, Conium, Dolia, Catechomeum, Amaurosis, est Cicuta seu Cicutaria, Germ. Scherling/ Wüterich/ Dollkraut. vid. Herbas.

Cicorea, est Mira ☉lis.

Cicuta, Germ. Scherling. vide Herbas.

Cidublium, i. e. Fermentum, Germ. Sauerteig.

Cimentatio, idem quod Cæmentatio, vide supra.

Cimolia Terra, est Terra modicè pinguis, & ☿ saponaria alba vara, mollis, alba seu candida, aut in candido purpurea. Germ. Weiße Senffen: Erde / oder Wachs: Erde. Habet vim mistam refrigerandi, siccandi & modicè dige- rendi, Gal. l. 9 de simpl. fac. §. ☿ra samia. dicitur & Cimolia creta.

Cinabaris, vide Cinnabaris, ☿. Germ. Zinnober.

Cinamomum album, vide Costus. Germ. Weiße Zimmet.

Cinamomum Arabicum, vide Costus seu radices Costi.

Cinamomum & Cinnamomum vel Cinnamum, seu *Canella*. Germ. *Canel / Zimmet / oder Zimmet-Rinden* / est Cortex interior Arboris, altitudine Citri aut mali Aurantii, vel Oleæ, aliquando Tiliæ & Cerasi, crescentis in Zeilon. Ex India Orientali advehitur: Exoticum & nunc notissimum & preciosum. Eximia Virtus in Cortice est, odore fragrantissimo, saporis subacris & subastringentis. Radix suppeditat Camphoram, & dat per destillationem $\circ\circ$ suave olens & Camphoram imitans, uti etiam cum $\circ\circ$ oleo isto Camphora elegans destillatur. Lignum roseum spirat odorem; folia juniperum, quidam dicunt Caryophyllos olent, & in substantia exsiccata apud Experientissimum Pharmacopœum Francofurtensem *Dn. Job. Rudolphum Henrici* videnda sunt. Fructus verò, qui sunt instar Baccarum Lauri, cocti & expressi, ceram & adipem dant, & dant per Destillationem $\circ\circ$, quod $\circ\circ$ Caryophyllorum imitatur. In destillatione hujus $\circ\circ$ remanet in vesica superius residui substantia pinguedinosa duriuscula, ferè instar Corporis Balsamorum ex Oleo Nucistæ facti. Flores habet albos recentes qui odorem & saporem habent Florum Tiliæ. Colitur in Zeilan Maximum est Aroma, & in Medicina quoque maximi usus. Plura apud Scriptores legenda sunt.

Cinamomi, seu *Cinamomi fragmenta* seu *Scavazonum Materialistarum*, Germ. *Stoß Zimmet / oder Zimmet-Stücker*.

Cinncinnalis, *Sagminalis* & *Sanguinalis herba*, est Verbena, Germ. *Eisenkraut / vid. Herbas*.

Cinefactio, idem quod Cineratio vel Incineratio aut Calcinatio, est operatio, quâ fiunt Cineres. Estque duplex aperta & occlusa.

Cineratio, idem quod Cinefactio vel Calcinatio, Cineratio, quæ fit in opere Lap. Philosophorum. Vide Incineratio.

Cinereus, *Cinereus*, de colore dicitur cineri simili, estque postremus Color in negotio Lapidis Philosophorum, Teste *Logn. Harm. Chym.* cap. 8. Vol. IV. Th. ch. p 765. specialiter est nomen Collyrii &c.

Cineris vena, Germ. *Asche*.

Cineritium, *Ciniritium*, est Cementum \odot ri vel \mathcal{D} ti, à nonnullis regale vocatur. Item significat & *vas Aurifabri*, in quo \odot rum & \mathcal{D} tum calcinantur.

Cinerula, vide Spodium Græcorum seu Metallicum.

Cinificatum, idem quod Calcinatum.

Ciniffones, est epitheton Pseudo-Chymicorum vel Chymicastroorum, qui neque Gas neque Blas habent artis &c.

Cinis, (quamvis hoc ad Metallicos cineres restringi soleat, vide *Spodium*) sic appellantur non solum lignorum ustorum, sed & omnium aliarum rerum reliquiarum &c. *Sign.* \mathcal{C} , \mathcal{D} , \mathcal{E} , \mathcal{A} , \mathcal{C} , \mathcal{S} , \mathcal{H} , \mathcal{I} , \mathcal{K} , \mathcal{L} .

Cinis Cineris, est coagulatum coagulans.

Cinis clavellatus, aliàs dicitur, qui ex fœcibus vini post Vini destillationem relictis, per combustionem & elixivationem fit, quamvis & sub hoc nomine alia salia Alkalia etiam ex Isatide, Ligno quercino &c. subintelligantur *Schrœd. L. 4. cl. 2. n. 412.* *Cinis clavellatus*, id est \odot Alkali. \mathcal{H} , \mathcal{I} , \mathcal{VZ} . vid. *Alum. Catinum*, seu *Sal Alkali*.

Cinis ex cinere, est Aqua extracta.

Cinis hederæ, est Cinis clavellatus.

Cinis isatidis, vid. Cinis clavellatus

Cinis plumbi, est Cerussa, Germ. *Blentweiß / Sign.* \mathcal{P} , \mathcal{Q} , \mathcal{R} .

Cinis stanni, est Stanniusti recrementum, Germ. *Zinn-Aschen. sign.* \mathcal{S} .

Cinis sarmentitius, Germ. *Reben- oder Wein-Reben-Aschen*.

Cinnabaris \mathcal{G} nii, conficitur post butyri \mathcal{G} nii destillationem Δ ni fortiori & quoque suppressionis (id est super \dots am) horis aliquot datur. Quippe \mathcal{G} nii hâc ratione \odot tæ collo adhærescit, quam collectam, \ominus ne una ac altera purificare poteris. Germ. *Spießglas; Zinnober*.

Cinnabaris Dioscoridis, est Sanguis Draconis.

Cinnaba-

- Circulus Chymicus*, est Instrumentum rotundum ferreum, vel vitris abscondentis ex ferro factum. Perfringuntur autem hęc modò. Circulus candefactus vitro opponitur, illudq; tamdiu stringit, donec fervefiat & incalescat, cumq; adhuc fervet, frigidã guttã immisã, aut frigidi halitus affixu diffilit atq; dirumpitur. Germ. Ein Abnehm. Eysen.
- Circumforaneus*, interdum *Agyrta*, Germ. Ein Sand-Lauffer/ oder Sandstreicher.
- Circumlitio*, denotat omne Medicamentum, quod circa partem aliquam affectam undiquaq; illinitur.
- Cirices*, vocat *Oribasius* Cochleas; Quas *Paulus* Siricas nominat, nos verò Siliquas. Germ. Schotten.
- Cirinense*, *Cirinaicum*, à loco dicitur vel Regione; unde Gummi Cirinaicum, vel Opium Cirinaicum, item Gummi Lasar, quod est Afa foetida.
- Cirrhos*, est nomen Coloris, præsertim in Vino denotat. fulvum, hoc est quod ex Δ neo & ruffo pallet.
- Cis*, Vermiculus est frumenta corrodens.
- Cisseris*, Atticè est Pumex. Germ. Bimbsenstein.
- Cisnum*, nomen est Emplastri ad Nervorum Vulnera.
- Cisrot*, i. e. Pumex Lapis, Germ. Binsenstein.
- Cisum* & *Cissophyllum*, vid. Rad. Hirundinariæ, Germ. Schwalben-Wurzel.
- Cissus*, *Cistus*, *Corymbosa comm. Lobelii*, est Hedera arborea seu assurgens, Germ. Ebhetw. vid. Herbas.
- Cissybium*, Poculum dicebatur Græcorum ex ligno hederæ confectum &c. vid. Lex. Brun.
- Cist*, vel aliàs *Kist*, est Capacitas duarum Mensurarum Vini, vel sesqui Mensuræ, juxta locorum diversitatem, circiter Libras quatuor continens.
- Cisterna*, est Vas seu receptaculum in quo ∇ pluvialis colligitur. Germ. Ein Cistern/ oder Regensarck.
- Cistos*, *Ciston*, vel *Cistereon*, est quædam species Hederæ, est & Rosa canina, vel Rosago.
- Citan*, *Ciran*, est Medicamen quoddam ad Splenem.
- Citrage*, *Citraria*, vide Melissa. Germ. Melissen.
- Citria mala* & *Citrea mala*, seu *Citromala* & *Mala medica*, Germ. Citronen-Aepffel/ vide Cedromela; Quædam sunt majora & nominantur Citronath-Aepffel. Harum Cortices advehuntur saccharo conditi cum & sine brodio, id est sicci conditi. Alia minora & vulgaria ut Limones etiam Citri fructus nominantur, Germ. Citronen/ Limonen. Seruntur tanquam exotica in hortis nostris, & advehuntur ex Gallia & Italia, &c.
- Citrinatio* est Resuscitatio.
- Citrinula*, est Flammula, herba Paracelso multum familiaris, ut passim in suis scriptis reperitur.
- Citrinulorum*, *Pharmacum ex Colcothare*, id est, Vitriolum calcinatum & in Alkali suum redactum. Germ. Vitriol: Saltz. Comparatione factã, ad Crystallum ob transparentiam ejusmodi salis pallidam, diaphano Crystallo persimilis.
- Citrinulus*, *Citrinulus*, *Citrinus*, est Lapis medius inter Crystallum & Berillum. Dicitur etiam *Saxifragus*. Citrinulus nominatur quoq; *Crystallus pallidus*. Item nomen est Emplastri vulgaris notitiæ in Officinis, vocatur Citrinum.
- Citroc*, i. e. Citrum. Germ. Citrone.
- Citrullus*, vid. Sem. Citrulli, Germ. Augurien/ oder Citrullen-Kern oder Samen.
- Civetta*, seu *Catus Cibethinus*, vide Zibethum.
- Clacora Trigdana*, est quoddam genus Ostracorum marinorum magnorum. Germ. Grosse Meer-Ostrigen.
- Claretta*, significat albumen Ovorum, Germ. Eyer-Weiß.
- Claretum*, est Vinum aromatum infusione imprægnatum, ac cum Saccharo edulcoratum, Dicitur aliàs *Vinum Hippocraticum*. Sic nominatur, quod per

per manicam *Hippocratis* colatur & purificatur. Germ. *Getwürts: Wein / oder Hypocras*. Etiam ad Moretum & Mulsum, sive Hydromel, extendit. Claratum vel Vinum artificiale duplex esse potest: Alterans & purgans, utraque exempla videnda apud *Schræderum*.

Clarificatio, est Modus, quo succi vel decocta crassa, clariora evadunt: fit triplici modo, Subfidentia, Fermentatione vel Additione \ddagger ti, Albuminis ovi, aut Lactis, Germ. *Klar: oder Hentermachung*.

Clarum, præter illam significationem, de qua in præced. dictum est, denotat id, quod fit ex Crystallo vid. *Mart. Rul.*

Classa, i. e. Gummi juniperium. Germ. *Wacholder: Harz*.

Claudianon, est nomen Collyrii, quod describitur à *P. Æginet. L. 7. cap. 16.*

Clavellata Herba, *Trinitatis Herba*, *Jacea*, vid. Flores seu Herbas.

Clavis Herculis & Clavis Floris, est Nymphæa, vid. Flores Nymphææ, Germ. *See-Blumen*.

Clavis, inter Chymicos videatur *Nicolaus Flamella*, præsertim in negotio Lapidis Philosophici. Unde & *Claves Philosophici* dicuntur, quarum duodecim Patr. Basilii Valentini prostant. Et *Clavicula Reimundi Lulli*, cujus mentionem fecit *Libav. &c.*

Clavis Sti. Petri, Bracha Cuculi, Primi Floris Herba, vid. Flores Primulæ Veris, Germ. *Schlüssei: Blumen*.

Clavis Philosophorum, Spir. Vini alcoholisotus, vel Quinta Vini Essentia \mathbb{V} .

Cleidion, vel est epitheton Pastilli magnoperè adstringentis, & in Dysenteria, Hæmophysi, Coeliaca &c. utilis, quales describuntur apud *Gal. L. 9. de C. M. P. L. Cap. 5. & Æginet. L. 7. c. 12.* vel nomen Epithematis ejusdem cum pastillis facultatis, apud *Aëtium, L. 9. &c.* vid. *Clavicula*.

Clematis Daphnoides, vide Vinca per Vinca, Germ. *Sinngrün*.

Clematitis indica vide *Lignum colubrinum*, Germ. *Grieh: oder Schlangenholz*.

Clepsydra vel *Clepsydra*, nomen ad labores Chymicos translatum est subductio Liquoris per Vasis solidi subtus perforati foramen, quod Oculus dicitur &c. vid. *Lex. Brun.*

Clibodium seu *Clybodium, Clybati, seu Clybatis Nicandri*, est Parietaria, Germ. *Glas: Kraut / vid. Herbas*.

Climia, Cblimia, & Cathimia Officinarum, idem quod *Cadmia Libav.* *Climia ereps* est *Cadmia* \square *Oti. Mart. Rul. & Johnf. Lex.*

Clion, i. e. Pulegium, Germ. *Pölen*.

Clissus dicitur de herbis. Omnes herbarum Flores ad vesperam flaccescunt, manè iterum expanduntur. Et virtus Radicis primum in caulem transit, & reliqua, quæ surgunt ex eis, tandem in eas revertitur, per Autumnum ibidem delitescens & per Hyemen usque ad Ver & Æstatem. Vid. *Mart. Rul. & Johnson. Lex.*

Clyfma, Clyster, Clysterium seu *Enema*, est Medicamentum internum, fluidum, quod per Anum in Intestina injicitur. Clysteres alii sunt mollientes & laxantes, alii detergentes, alii astringentes, alii anodynii, alii ad alias intentiones parati. Germ. *Einprägung / oder Clystier*.

Clyffus, est ∇ Stimmi \ddagger rea vel \mathbb{S} Mineralis, vid. *Etmüll. & Schröd.*

Clyffus quoque est apud Chymicos alicujus rei Essentia, vid. *Quint. Ess.*

Clyffus, totam Rei Essentiam complecti potest, quandoquidem abjectis impuritatibus & fæcibus, quicquid in ea est essentiale ad unum redigitur compositum.

Clyster, Clysterium, Clismus seu *Enema*, vide *Clyfma*.

Cnicus, vide Flores aut Semen Carthami, Germ. *Wild Saffran*.

Cnicus sylvestris, alter Theophrasti, Cnicus supinus, seu hirsutior sylvestris, vide *Carduus Benedictus*. Germ. *Eadobenedicten*.

Coabac, sunt Grana similia Cardomomo.

Coadunatio, Mart. Rul. & Johnf. dicitur Elaboratio, qua uniuntur disgregata. Dicitur quoque Coagulatio, dici etiam potest de Mysterio Lapidis Philosophici &c.

Coagula=

- Coagulatio*, est rerum ejusdem naturæ è consistentia tenui fluidaque ad solidam Coactio, itaque, quæ resolutione aquea, aërea, ignea sunt attenuata, per hanc in corpus homogeneum reducuntur. Et sic coagulatio comitatur multas operas, veluti Divaporationem, Exaltationem, \pm ationem, Destillationem &c. Fit duobus modis: Segregatione & Comprehensione. Estque vel calida vel frigida. *Sign.* \circ , g , XX , S , E , HE , W .
- Coagulatio calida* est, quando calore conveniente, res dissolutæ coagulantur.
- Coagulatio frigida* est, quando res in calido resolutæ, in frigido coagulantur.
- Coagulatio per comprehensionem* est, cum totum simul comprehensum, remissumque ad uniformem substantiam coagulat.
- Coagulatio per segregationem* est, cum quibusdam Segregatis reliquum concrevit. Peragitur Calore, quo divaporat seu exhalat paulatim humor, qui erat causa fluoris.
- Coagulatum*, est coactum rerum ejusdem Naturæ. *Sign.* \circ , O .
- Coagulatum coagulans*, est cinis ex Aere vel ∇ extracta, vel Fermentum fermenti.
- Coagulum est Mercurius*, seu g noster.
- Coagulum, Coagulans*, A Philosophorum, prima materia; unde O rum nostrum, Fermentum Fermenti, Spiritum coagulans, A coagulans g rium.
- Coagulum Leporis*, Germ. Hasenlipp / oder Gerinsel / est *Coagulum Lactis*, in Stomacho Leporis. Ita & *Coagulum Hæduli & Vituli* &c.
- Coagulum specificum*, est Essentia Materialis terrea, concreta in consistentiam siccam per coagulationem.
- Cobaltum, Cadmia nativa, fossilis, metallica*, est Minerale terreum, vel recrementum metallicum, colore cinereum & ferè nigrum, æris & D ti particeps. *Muscarum Venenum* est. Foditur copiosè haud procul Goslariâ. Causticum ac erodens, adeoque inter Venena habendum. Germ. Cobald / Fliegen-Biß / Mücken: Pulver. *sign.* A .
- Cobastoli*, est Cinis. Germ. Asche.
- Cobaltorum fumus*, est Cobaltum.
- Cobbori, Cobori, Cohouri*, est Lapis, liberans à Venenis. Germ. Biß: Stein.
- Coccalos*, nucem pineam significat vid. *Hippocr.* 4. de R. V. l. A. t. 70.
- Cocci Orientales, Cocculæ officinales, Cocci Indici, Cocculi di Levante seu Levantici, Grana Orientalia, Baccæ Cotylæ Elephantinæ, Baccæ Levantica, Baccæ Orientales & Piscatorie.* Germ. Coccels: Rörner / Doll: Rörner / oder Fisch: Rörner. Fructus est magnitudine & figura ferè instar Lauri Baccæ racematim pediculis hærentes, Hederae corymborum modo ex Alexandria adferuntur. Quidam *Solani maniaci*, alii *Tithymalli*, alii *Clematis fructum* censent.
- Coccimela*, à coccineo colore dicta sunt capitula Cozuli, vel de Prunis, vid. *Dioscorides*.
- Coccinilia, Coccionella & Cochionella*, Germ. Roschionellen. Sunt vermiculi volantes, qui exsiccati ex Hispania & Indiis apportantur.
- Coccon*, Granum mali punici significat *Lex. Brun.*
- Coccos*, Granum quodvis aut Baccam denotat. Strictè verò ab *Hippocr.* sumtum pro Cocco Connidio, s. Baccis Laureolæ.
- Cocculæ Orientales seu officinales*, vid. Cocci Oriental. Germ. Coccels: Rörner / Doll: Rörner / oder Fisch: Rörner.
- Coccum gnidium*, vide Semen Cocognidii, Germ. Kellers: Hals.
- Coccum insectorium*, } vide Kermes, Germ. Kermes: Beer.
- Coccus baphica*, }
- Cochia*, epitheton Pilularum officinalium usitatissimarum, nimirum Pilulæ Cochiae *Rhasis*. Est etiam Suffumigatio quædam sic nominata.
- Cochium, Kochium*, est quoddam Animal marinum, quod vulgo dicitur Vitulus marinus. Germ. Meer: Kalb.

Cochlea,

- Cochlea*, est nomen animalculi cuiusdã testacei, è genere *Limacum*. Nam *Limax* quamvis aliquando generis nomen sit, propriè tamen de iis, quæ testâ carent sumitur. *Cochlea* autem nomen iis proprium est, quæ domicilium suum circumferunt. (sive eæ terrestres sint, sive ∇ tiles) bina prætendentes Cornua, quibus iter explorant, quòd oculis sint destituta. Præferuntur, quæ in locis apricis & vinetis degunt, herbisque vivunt odoratis, collectæ ante solis ortum. Germ. Schnecken mit: oder ohne Häuser / weisse / rothe / oder schwarze. Vid. *Limaces*.
- Cochlea*, seu *Concha margaritifera*, *Mater perlarum*, *Matriferia*, Germ. Perlen: Mutter / vid. *Mater Perlarum*.
- Cochlea nuda*, vid. *Limaces*, Germ. Schnecken ohne Häusergen.
- Cochlear*, *Cochleare*, *Cochlearium*, quale Instrumentum sit, notissimum est; sumiturque pro Mensura medica, estque vel majus vel minus. *Galenus* de Pueris epilept. sub f. L. 7.
- Cochlearia*, Germ. Löffel: Kraut. vid. *Herbas & Semina*.
- Cochlearia palustris*, Germ. Frisches Löffel: Kraut / vid. *Herb. Plantag. aquatic.*
- Cochlia*, vid. *Cochlea*, Germ. Eine Schnecke.
- Cochleare maximum*, pendet Drachmas quatuor est $\text{z}\beta$. f. ziv . *magnum* sesqui Drachmon, zib . *parvum* Drachmam unam zj . *minimum* Drachmam semis, $\text{z}\beta$. Germ. Löffel.
- Cocilio*, est Pondus undecim Unciarum zxj . Germ. 22. Poth.
- Cocleas*, *Cocles*, i. e. Antimonium z . Germ. Spieß: Glas.
- Cocognidium*, *Laureola*, *Mezereon*, vid. *Semen Cocognidii*, Germ. Zeisand / Zeidelbast / Kellers: Hals.
- Cochio Pharmacopœorum*, est in coquendis medicamentis, quæ nihil aliud est, quam particularum quarundam, mediante Liquore, Extractio, Germ. Kochung.
- Codegi indi*, id est, Folium Indum, Germ. Indianisch Blatt.
- Codia*, sunt Capita, nimirum Capita *Papaveris*, Germ. Nag: Saamen: Köpff. ex quibus Syr. conficitur.
- Cœcilia*, *Cœcula*, est nomen Serpentis, cujus morsus & venenum eadem cum amphisboena aut vipera infert symptomata. vid. *Forestus & Aldrov. &c.*
- Cælum*, *Chymicis* significat quintam Essentiam, formas rerum essentielles, vid. *Libav.*
- Cælum Lullii*, est Spiritus Vini ∇ . vel quinta essentia Vini.
- Cælum Philosophorum*, significat Lapidem Philosophorum, Medicinam Catholicam. *Mart. Rul. & Basilii Val. Scripta.*
- Cælum Spagyricum*, est suprema pars vasis Philosophici, vid. *Mart. Ruland. & Johns. &c.*
- Column* ∇ *restre*, D tum *Cæleste*, ∇ *Coelestis*, vid. ∇ *Fidelis*.
- Cœmentatio*, est per stratificationem & calcinationem reverberatio, vel per reverberationem calcinatio.
- Coementum*, vel *Cementum*, est z cuius ope Calcinatio cementatoria peragitur, vel ut alii, est mineralis acuta materia & penetrans, cum qua Metalla strata ad cementandum, reverberantur. Estque vel simplex vel mista; item in forma z ris vel pastæ. *Lex. Brun.*
- Coenum*, est Lutum vel fœmus.
- Coeruleus Lapis*, *Cyaneus Lapis*, *Lapis stellatus*, *Cyanon*, vid. *Lapis Lazuli*, Germ. Lazur / Bergblau / Lazur: Stein.
- Coercens Virtus*, *Styptica*, & ipsamet repercussiva potest dici.
- Coffe*, *Coffee*, *Coffi*, *Coava*, *Bon*, *Bunchum*, *Choava*, *Fabarum* species est, in Arabia felici nascens; ex quibus tostis & tritis ∇ fervida *Tra.* extrahitur;

- tur, quæ forbillando à Turcis, *Ægyptiis*, *Persis* aliisque Nationibus ex vasculis ebibitur. Arbor Evonomo similis est, sed folia crassiora, durioraque habet, imò viridiora & perpetuo virentia. Singulæ vel plures fabæ folliculis Castanei coloris includuntur. Germ. *Coffe/oderCasse:Bohnen*.
- Cohob*, & *Cohobium*, idem est quod *Cohobatio*.
- Cohobatio*, est Liquoris corpori sæpius affusi frequens abstractio, seu destillatio & reiterata affusio, vel exaltationis virium gratiâ, vel etiam majoris fixationis causâ. *Rolf. Chym. Lib. 2. cap. 2.*
- Cohol*, duo significat; nam est omnis Medicina ocularis, & similiter Antimonium. δ .
- Col.* ità à Medicis præscriptum, legendum est, *Cola*, *Colaturæ*, seu *Colentur*, &c.
- Col. add.* ità à Medicis præscriptum legendum est *Colaturæ adde*, seu *Colaturæ addantur* &c.
- Colamentum*, in officinis *Colatura* est liquefactæ rei à facibus suæ turbulentæ separatio *I. A. Ponth.*
- Colatio* aut *Colatura*, est id quod post coctionem & infusionem, per cribrum, colatorium seu pannum percolatur, & ità à remanentibus crassis separatur.
- Colatorium*, est *Cribrum*, *Linteam*, *Pannus* aut aliud quid, per quod aliquid colatur. Germ. *Colatorium / oder Senh: Tuch.*
- Colchicum*, seu *Ephorum nostras*, Germ. *Zeitiosen*. Radix est Bulbo similis, in pratis & locis humidioribus nascitur; ea exsiccata flaccida est, minime purgatoria sed lethalis. *Job. Rhen.* Germ. *Herbstblumen / nackende Huren / Storchen Brod / Nacht: Blumen / Spinn. Blumen.*
- Colchicum non venenatum*, vid. Radices *Hermodyli albi*.
- Colcothar*, communiter est remanentia sicca post destillationem S tus & O ei Oli , vulgo *caput mortuum* dictum, à quibusdam atramentum rubrum appellatur, à *Paracelso* *Henricus rubeus*. *Sign.* O , O .
- Colcothar*, apud *Paracelsum* dicitur *Vitriolum fixum*. *de Nat. rer. L. 7. de resusc. Rer. natur.* quandò videlicet phlegma à *Vitriolo* destillando abstrahitur, atque hoc toties, donec *Colcothar* phlegma, sive ∇ am communem propriam imbiberit, neque ulla amplius ∇ a destillaverit, licet Δ ne urgeatur. Dicitur *Serpens* seu *Lacerta viridis*, quæ propriam caudam devoravit.
- Coleritium*, *Coloritium* est Liquor compositus ex corrosivis Metallorum inimicissimis materialibus, quò probatur O rum ad *Lydiu* *Lapidem* affricatum, & cui nullum metallum, præter O rum solum resistere potest.
- Coliandrum*, i. e. *Coriandrum*, Germ. *Coriander*.
- Colirida*, est *Crusta panis*. Germ. *Brod Rinde*.
- Colium*, est *Animal marinum*; cuius virtus est propinqua virtuti *Animalis Castorei*.
- Colla*, *Gluten* vel *Glutinum* significat, idquè omne dicitur, quo sicca corpora uniuntur. *Colla libraria*, ex *Simila*, & *Garo* habet virtutem emplasticam &c. vid. *Lex. Brun.*
- Collapiscium*, Germ. *Hausenblasen / vide Ichtyocolla*.
- Collectio*, de variis usurpatur v. gr. de *Medicamentis simplicibus*, *Herbis* &c. vid. *Schrad.*
- Colleticus*, hoc est facultatem habens glutinandi & conjungendi divisas partes, *Galen. Lib. 5. de S. F. cap. 2.* Unde *colletica* sive *glutinatoria Medicamenta*, vocantur, quæ divisas partes in pristinam unitatem reducunt. Sicut etiam *Emplastrum* ex H to, F & J . factum.
- Collimus Lapis*, est *Medulla Lapidis Aëtitis*, vid. *Schroeder*.
- Colliquatio chymica* seu *artificialis*, dicitur de rerum solidiorum vi Δ nis *Liquefactione*, quæ & *Fusio* appellatur. *Rolfinc.* vocat *Liquefactionem*, estq;

- estq; duplex, simplex & probatoria, *Chym. Lib. 2. c. 2.* Imò *Mart. Rul.* adhuc strictius descripsit, respiciens ad præpositionem cum præfixam, quod sit plurium fusilium in Δ ne ad unum compositum per Δ neam eliquationem conjunctio.
- Collitrichon, Polytrichon nigrum, verum*, est Capillus Veneris, Germ. *Frauen-Haar.* vid. Herbas.
- Collix* Pastillum vel Trochiscum, significat. vid. *Hippocrat. & Æginet.* est panis rotundi genus, Teste *Aristoph.*
- Collyrium, Collurium*, quondam erat Medicamentum oblongum, quod in oculorum affectibus sumebatur, in oblonga nonnunquam verò arbutulari forma paratum, & vehiculo convenienti pro oculis sanandis dissolutum. Germ. *Augen Argney* / &c. vid. *Hippocr. & Galen.*
- Colocasia, Faba crassa, & pinguis, Aizoon, Agrion*, est *Crassula major*, Germ. *Knaben-Kraut* / vid. Herbas.
- Colocynthis, Syciona*, est Citrulli species, amarissima cucurbita & Cathartica, *Cucurbita agrestis & sylvestris*, Germ. *Coloquinten-Äpfel / wilder Kürbis.* Exoticum est, advehitur nobis cortice denudato (& tunc albidus est coloris) ex Alexandria, Ægypto, Gallia, Hispania & Italia. Arabicè *Albandal, Chandel, Handel & Handhal* &c.
- Colofonia* seu *Colophon* dicitur, quod ex Colophone urbe olim advehebatur, est substantia oleaginosa, flavescens, arida ac friabilis, residua ex resinis abietina strobilinaque coctione dum purgantur vel destillantur, inspissatis ac frigore induratis. Est etiam istud residuum, quod post destillationem Terebinthinæ remanet, dicitur & *Pix græca* seu *Brutia*.
- Color*, apud Chymicos est Tinctura legitima atque propria ejusdem subjecti, cujus nomen habetur. De coloribus spagyricis præsertim in negotio Lapidis Philosophici, plura loca quærenda in *Th. Chym. &c.*
- Color ultramarinus*, vid. *Lap. Lazuli*, Germ. *Lasurstein.*
- Coloratio per abluionem* est, cum fuscædines & les, aliæque sordes colorem obscurantes, acrisus ∇ is eluuntur, itaque color illustratur exaltaturve.
- Coloratio per calorem solum*, est modus colorandi, cum epotentia in actum, seu ex occulto in manifestum, color protrahitur, adhibitio calore duntaxat alteratorio. Nequè solum principali extractionis fine hoc fit, sed & inservit Tincturis arcanis.
- Coloratio per externa* est, cum superficiebus duntaxat color exaltatur. Id fit variis modis, quibus aliter atque aliter disponitur subjecti facies externa ad lumen diversimode terminandum, unde oritur color diversus &c.
- Coloratio per haustum Liquoris ingredientis*, est frequens admodum colorationis modus, per liquidam Tincturam, quam res colorandæ potare, seu comibere coguntur &c.
- Coloritium*, est Gradatio coloris, per pastam acutam, quam Coleritium etiam nominant &c.
- Colubrina*, vide Radices Bistortæ, Dracontii seu Serpentariæ.
- Colubrinum*, vide Lignum colubrinum.
- Colum*, est omne illud, per quod ad Liquorum depurationem, aliquid colatur & transmittitur, ut cribrum, linteum, manica *Hippocratis*, &c. Germ. *Eine Seye.*
- Columba* seu *Columbus*, est Avis notissima, domestica & sylvestris. Germ. *Eine Taube* / ejus Stercus aliquando Emplastris admiscetur.
- Columba alba* est Mercurius vitæ § v.
- Columbaria*, vide Verbena, Germ. *Ensenkraut.*
- Columbina, Dracontium, Serpentaria rubra, Colubrina Fuchsi & Lon.* vid. Rad. Bistortæ, Germ. *Natter-Wurzel.*

- *luthea*, est planta Sennæ similis, sed in duplo pondere adhibenda, aliquando Sennis admixta invenitur, vid. Folia Sennæ.
- Colymbades*, dicuntur Olivæ murcâ conditæ, Germ. Oliven.
- Colymbena*, est nomen Astaci vel Squillæ marinæ, Galenus L. 8.
- Coma aurea*, vide Flores Stæchados citr. Germ. Rheyen-Blumen.
- Coma*, vide Summitates Herbarum.
- Combustio*, est Ignitio, corpora comburenda incalcem redigens, Incineratio, vel Vitrificatio.
- Comeos*, est omne Gummi, in specie verò dicitur Gummi Arabicum.
- Cometz*, est Gutta semis g tt. ß. Germ. Ein halber Tropffe.
- Comidi & Comisdi*, est Gummi Arabicum, ß. Germ. Arabisches Gummi.
- Comidionis*, est Semen Papaveris albi. Germ. Weisser Mahn-Saamen.
- Commagenum*, & *Comagenum*, est nomen Unguenti cujusdam cujus meminit Galenus Lib. 2. quod & aliàs *Syriacum* dicitur. Vid. Lexic. Brun.
- Commanducatio*, pro Masticatione usurpatur aliquoties apud Scribon. Aliis quoque dicitur, manducare, mandere, commandere. Rhod. in Lexic. Scribon.
- Commi*, Gen. *Commis*, est Gummi, vid. Rhod. Lex. Scribon.
- Comminutio*, est cum in minutissimas partes per collisum cum aliquo rem redigimus. Et inservit ei nonnunquam rei exsiccatio, tostio, contusio atque cribratio &c.
- Commistio*, *Commixtio*, cum res diversæ in unam veluti massam vel acervum conjunguntur. Chymicis ea est, cum corpori calcinando vel Δ , vel Φ lum. vel Θ culinarium adduntur, isquæ Δ ni admotis res ipsa in calcem redigitur, de qua specie vide plura apud Rolf. Chym. Lib. 2. cap. 3. Vel 7. Sign. C .
- Commotica* sc. ars, est pars Medicinæ à Cosmetica differens, quod circa fucum & pulchritudinem, vel ornatum adscititium versetur, &c. vid. Lex. Brun.
- Com.* ità à Medicis præscriptum legendum est Communis s. Commune.
- Comparatio Chymica*, v. gr. X rii cum conjugibus &c. vid. Lex. Brun.
- Compl.* ità à Medicis præscriptum, legendum est Completum.
- Comp.* ità à Medicis præscriptum, legendum est Compositum.
- Composita*, sunt Medicamenta, quæ ex variis simplicibus Medicamentis parantur, ut sunt ∇ æ quædam, Electuaria Emplastra, Opiata, Syrupi, Trochisci, Unguenta &c. quæ in vulgaribus Officinis præstant: Sunt etiam quædam Chymica, ut variæ Essentiæ, Pulveres, Balsama, Spiritus, Salia volatilia O sa, Tincturæ &c. Germ. Zusammengesetzte Arzney.
- Compositio*, est cum varia Medicamenta invicem miscentur, ut in Mithridatio & Theriaca &c. compositio Philosophica, quæ fit per viam lapidis Philosophorum. De Essentiis compositis prolixè legatur *Lib. v. Alch. Phar. c. 32.* Sign. C , C .
- Concentratio & Concentrantia medicamenta*, sunt ea, quibus acidum ità moderatur, additione alcali, ut nemo eorum prædominetur: ut in Tartaro Vitriolato: Unde dicitur humores concentrare, quando acidum superfluum ab alcali subjugatur, vid. Absorbentia.
- Concha*, idem quod *Cochlea* & dicitur *Conchula*, varias habet significaciones, notat Animal testaceum omne, sive lævibus testis, sive asperis præditum, aliquando tamen contra distinguitur à Purpuris, Cochleis, Ostreis, Conchyliis, uti prolixè ostendit *Aldrovandus* Sign. C , C .
- Concha* seu *Cochlea Margaritifera*, *Matriferia*, Germ. Perlen-Mutter/ vid. Mater Perlarum.
- Concha* quoque significat Patellam vitream, Germ. Glas-Schalen.
- Concha*, diversa quoque Vasorum & Mensurarum genera denotat. Ita apud *Hippocratem* mensuram significat. *Concha* quoque dicitur Labrum vel Vas æneum seu Pelvis tonsoria. *Forestus* Lib. 6. Observ. 54.
- Concha Veneræ*, Germ. Venus-Muscheln.

Conche,

- Concha oblonga*. Germ. Langlechte Muscheln / ex quibus Specificum antifebrile conficitur. vid. *Crollius*.
- Concha preparata* est Specificum antifebrile.
- Concha seu Testa Ostreorum*. Germ. Ostern oder Ausern / Muscheln oder Schalen.
- Conchis* seu *Conchus* idem quod *Concha*.
- Conchula Indica*, *Ostracium Indicum*, *Conchilii Indici Operculum*. Germ. Indische Muschel-Schale. vid. *Blatta Bizantia*.
- Concinnitas* vid. *Harmonia*, aliàs *Concinnare* ex diversis aliquid conficere significat.
- Concoctio* idem quod *Coctio*. Germ. eine Kochung.
- Concretio*, est liquidæ alicujus coctionis aut succi in massam solidiorem Condensatio, ut Absinthii succus condensatus, succus Glycyrrhizæ, Aca-cizæ, Hypocystidis &c. Germ. Dickmachung.
- Condari*, *Condam*, i. e. Thus. Germ. Benrauch.
- Condensantia* & *Condensatio* vid. *Incrassantia*.
- Conder*, i. e. Olibanum seu Thus. Germ. Benrauch.
- Cond.* ita Medicis præscriptum, legendum est *Conditum*.
- Condisi*, *Struthion*, *Lanaria*, *Radicula* est *Saponaria*. Germ. Seiffen-Kraut. vid. *Herbas*.
- Conditum* in genere significat omne id, quod artis operâ gratum redditum est, sive alimentum sive medicamentum fuerit. vid. *Schröderus Lib. 2. Cap. 46. &c.*
- Conditura*, vel idem significat quod *Condimentum*, materia illa, quâ aliquid conditur, *Aromata*, *Muria*, *Sal*, *Saccharum*, &c. vel denotat modum condiendi.
- Conf.* ita à Medicis præscriptum, legendum est *Confectio*.
- Confecta* seu *Confectum*, *Confecta*, vocantur res (ut *Amygdala*, *Cinamomum*, *Nuces*, *Pini*, *Semina*, &c.) *Saccharo* sicco obductæ & incrustatæ. Germ. *Confect*.
- Confectio* est *Compositio* ex Tribus, *Gummis*, *Melle*, *Saccharo*, *Syrupis* &c. in unam massam conjuncta: estque duplex, arida ut *Trochisci*, *tabellæ*; vel humida ut *Confectiones*, *condita*, *electuaria*, *conservæ*, *opiata* & omnis generis *Antidota* &c.
- Confectio polytropa gratissima*. vid. *Martius panis*, *Massa panis* & *Marti panis*. Germ. *Marzhepan*. vid. *Martius*.
- Confecta* vel *Confecta Muscata* est fæx *Storacis* liquidæ & rubeæ. Vocatur ab aliquibus *Cofumbrum*.
- Conformatio* est pars essentialis sanitatis & morborum, ideoque apta & prava, consistit enim in hisce sex, numero, magnitudine, figura, cavitate, superficie, & situ. Germ. *Gestalt*.
- Confortans*, *confortativum*, seu *confortativa*, sunt *Medicamenta* quæ corda hominum atque naturam corroborant &c. vid. *Cardiaca*.
- Confusio* est *Commistio* liquidorum, quæ per se fluere possunt. Itaque & consistentiâ tum partibus, tum toti aquea est seu fluida. Quæ enim eliquata sunt, postea confunduntur, ut *Pix* & *Cera* vel *Resina* &c.
- Congelatio*, dicitur quando materia prius liquidior condensatur & concretit instar glaciæ super ∇ a. *Mart. Ruland*. Ita & *Adeps* congelari dicitur apud *Scribon*.
- Congelativa* sunt *Medicamenta* fluxus insistentia, comprimentia, exsiccantia &c.
- Conger*, *Congrus* est species *Serpentis marini*, planè similis *Anguillæ*, unde & à nonnullis *Anguilla marina* dicitur.
- Congium* est nomen *Mensuræ* liquidorum, sex continens *sestertia*, *Sestertium* autem continet *Libras* duas ℥ij . est ergò ℥xij .
- Congius* vid. *Cbus* est *Mensura* liquidorum apud *Atticos*.

- Congluten** vel **Conglutinatum** est, quod ex putrefactione in materiam glutinosam vertitur.
- Conglutinatio** est per glutinum Compositio, manente naturâ conglutinatorum. Itaque & reductio hic est, seu restitutio in integrum. *Glutinum* autem pro natura cujusque varium est, & dicitur hic omne quod visciditate tenaci conjungit, alterum alteri, aut etiam coërcet.
- Coni** sunt fructus Cedri vel Pini.
- Conia**, tria significat, 1. *Calcem* E. 2. *Cinerem* F. 3. *Lixivium* G. Germ. *Laugen*. vid. *Lex. Brun.*
- Conion** & **Conium** est *Cicuta*. Germ. *Schirling*. vid. *Herb.*
- Conis**, *pulvis* G item *Pediculus*.
- Conjunctio spagyrica** est Fermentatio, conjungere est imprægnare, dealbare & rubificare, dicitur quoque *Conjunctio Lunæ & Solis* vid. *Lullius*.
- Coniza** Germ. *Dürstwurk*. vid. *Herb. Conyzæ*
- Connexio** idem quod *Conjunctio*, *Conjugatio* &c.
- Conf.** ita à Medicis præscriptum legendum est *Conserva*.
- Conserva** conficitur ex floribus & herbis, aliquando etiam ex radicibus incisiss & contusis, beneficio & s. q. Sacchari albi ut per unum vel plures annos conservari possit. Germ. *Conserv* oder *Zucker*.
- Conservantia** Physicorum præsertim sunt Medicamenta vitam & corpus à corruptionibus præservantia &c.
- Consistentia**, dicitur, cum res aliquatenus ad certam crassitiem coquitur. Ut in Syrupis coquendis & solidis evaporandis fieri solet. Germ. *Dickmachung*. *Lex. Brun.*
- Consolida aurea** *Sophia*, Herba folia habens *Hyssopo* similia, flores rotundos, luteos, ut *flammula*, *polygala*, *thalictrum aureum*: *Humilis* est herba, rara paucis nota familiaris *Paracelso*. vid. *Sophia*.
- Consolida aurea & media** vid. *Virga aurea*. Germ. *Gölden-Günsel*.
- **dentaria** *Symphytum dentatum*. vid. *Rad. Dentar. minoris*. Germ. *klein Zahn-Wurzel*.
- **lactaria**, *Auricula Muris*. Germ. *Maus-Ohrlein*. vid. *Herb.*
- **major**. vid. *Rad. Symphyti*. Germ. *Schwarz-Wurzel*.
- **minor petrea & saxatilis**. vid. *Prunella*. Germ. *Prunellen-Kraut*.
- **minor**. vid. *Bellis hortensis*. Germ. *Mastlerburger-Kraut*.
- **petrea seu saxatilis seu Symphytum petreum**. vid. *Prunella*. Germ. *Prunellen-Kraut*.
- **Pyrifera**. vid. *Pyrola*. Germ. *Wald-Wangold*.
- **Regalis**. vid. *Flores Calcatrippæ*. Germ. *Rittersporn*.
- **Rubra**. vid. *Tormentilla*. Germ. *Blut-Wurzel*.
- **Sarracenicæ**. vid. *Virga aurea*.
- **Solis**, *Helianthemum*. Germ. *Sonnen-Günsel / Sonnen-Blümlein / Henden-Tropf*.
- Consolidativum**, **Consolidatura**, Medicamentum, vulnera & ulcera carnibus recentibus explens, & cicatricem obducens.
- Consummatum**, est quando alicujus Gallinæ minutim confisæ succus, in vase benè obturato, sine additione, per *MB.* extrahitur: demptis solummodo capite, pedibus & pinguedine. Germ. *kräftige Brühe*.
- Contrayerva** vide *Radices Contrayervæ*.
- Contritio** idem est quod simplex Tritura seu Tritio, est species comminutionis rerum crassiorum & solidiorum, vel simplicium vel compositarum. *Weckerus*.
- Convolutulus major seu volubilis**. Germ. *Binden*. vid. *Herb.*
- Convolutulus marinus, volubilis marini**. vid. *Soldanella* in herbis.
- Conyza major**, *Cunilago*. Germ. *Dürstwurk*. vid. *Herb.*
- Conyza media, Herba Dysenterica**. Germ. *Ruhr-Kraut*. vid. *Herb.*

- Coopertio*, tegumentum, amictus vel amiculum, quo corpus ab aëris injuria munitur. *Hipp. Lib. de Dec. Orn. IX. 8.*
- Copa rosea*, i. e. Marcasita vel Lapis luminaris, item Calcitis, vel Pyrites Lapis. Germ. *Marcasit oder Feuerstein.*
- Copal*, sive *Copalum* Resina est duriuscula, admodum candida vel ex albo flavescens, pellucida, benè odorata, in massam redacta venit ex India Occidentali, sive Nova Hispania, ubi ex vulnerata arbore guttatim stillat. Aliquantulum odoris spirat. Duæ sunt species, una *Xoloch copalli*, altera *Copal Cahuitl.* Germ. *Copall: Gummi.*
- Copayvæ Balsamus* seu *Lachryma* venit ex Nova Hispania & appellatur *Maron* duo arboris *Copayvæ* genera inveniuntur, ex prima crassior Balsamus defluit, ex altera Lachrymæ instar ☽ extillant, magna copia etiam ex Gallia advehitur instar olei. Germ. *Copay: Balsam.* vid. *Bals. Copayvæ.*
- Copella* vid. *Cupella* Germ. *ein Capell.* vid. *Catillus* vel *Catinus.*
- Copiscus* est genus seu species *Thuris* in Arabia & Smilo nascentis, quod Indico minus multo & fulvius est. *Dioscorides* huic secundum locum attribuit. *Lib. I. c. 81.*
- Coprocritica* sunt Medicamenta, quæ faeces alvinas subducunt & evacuant. *Lex. Blancardi.*
- Coprophoria* idem quod *Purgatio.*
- Copros*, *Stercus*, *Fimus*, Excrementum alvi in prima coctione segregatum significat.
- Coptarium* est Placentula contra Tussientes.
- Coptica* sunt Medicamenta stercus moventia. vid. *Galen. Libr. de Cathartics.*
- Coq. in f. q. aq.* ita à Medicis præscriptum, legendum est, Coque in sufficiente quantitate aquæ.
- Coq. f. a.* Legendum est Coque secundum artem. Sign. *℞, ♂.*
- Coq. ad med. consumpt.* Leg. Coque ad medietatis consumptionem.
- Cor album abietis*, i. e. *Agaricus.* Germ. *Tannen-oder Berchen-Schwamm.*
- Cor Elementorum* dicitur ignis Δ . Germ. *Fener.*
- Cor Macrocosmi* seu inter mineralia dicitur *Aurum.* \odot . Germ. *Gold.*
- Cor vegetabilium* significat *Medullam.*
- Corallatum* est nomen Medicamenti apud *Paracelsum*, cum epitheto *Diaphoreticum*, cujus descriptionem vid. apud eundem *Lib. 3, de morb. Gall. Cap. 25. & explic. apud Libavium.*
- Corallina* est Muscus petrosus marinus, inhærens scopulis, & piscium testis, coralliisque, eò sane modò, quo muscus arboribus innascitur, optimaque est, quæ à coralliis detrahitur, color gryseus est, sapor subsalsus. Germ. *Corallen oder Meer-Moos.*
- Corallium*, *Coratium* & *Corallum*, *Curallium*, *Gorgonia*, *Lithodendron*, *Dentrites*, variæ Coralliorum in utraq; India, imò & in Europa & Asia dantur species, colore quoque differenti. Est & *album*, *cæruleum*, *nigrum* & *rubrum*, quod laudatissimum & semper usurpatur, cum absolute Corallium ponitur. *Album* spongiosius & levius, virtutibus succedit rubro. *Cæruleum* & *nigrum* rarius videntur minusque medicata & expetita. Instar arbuscularum racematim in mari crescunt. Plurimi existimant: Corallium in abyssò maris, molle esse: Contrarium refert *Job. Beguinus* in suo *Tyrocinio Lib. II. cap. 10. de Tincturis.*
- Corasceni*, proprium nomen Loci vel Regionis in Armenia, unde *Bolus Corascenus*, i. e. *Bolus Armenus.*
- Corathrum* i. e. *Fermentum.* Germ. *Sauerteig.*
- Corax*, est *Corvus*, aliquando etiam nomen *Piscis* marini, interdum etiam nomen Medicamenti, videlicet *Pastillos* denotat.
- Corbatum* est *Cuprum.* ♀. Germ. *Kupffer.*
- Cordiale egregium* est *Crocus Anglicus Austriacus*, seu *Orientalis*, beste *Saffran.*

Cordiale, est Vinum optimum, Germ. Der beste Wein.

Cordialia, seu *Cardiaca*, sunt Medicamenta, quæ vulgò dicuntur roborare cor: Sed tantum benignam fermentationem sanguini inducunt, qua cor mediantibus Succis nervosis in motu facilitatur & corroboratur.

Cordialis Herba, est epatica stellata Germ. Sternleber-Kraut. vid. Herbas.

Cordumenum, *Piper capsicum*, vid. Piper Hispanicum.

Corema, significat Medicamentum purgamentum.

Corhai, est humor Croci, seu Tinctura. *Lex. Johns.*

Coriandrum, Germ. Coriander / vid. Sem. Coriandri.

Corion, secundum quosdam idem est ac Coriandrum.

Coris Monspeliensium, *Consolida petraea*, *Symphytum petraeum*, Germ. Steingänfel.

Corium, est Cortex, quo caro tegitur, Cortex quoque exterior granorum & fructuum, *Corium* dicitur, vid. gr. *Coriamalorum*, *Corium mali granati*, unde contractè *Malicorium* dicitur.

Corium terræ, terra est, Germ. Erde.

Corna, Germ. Kirbeern/ welsche Kirschen/ Zieserlein/ Dirlitzen/ Herlizen/ und Korlen / Muriâ ut Olivæ condiuntur, præparatur ex ipsis Rob. coluntur in Hortis.

Cornelius, *Corneolus* & *Carneolus*, vid. Lapis Carneolus.

Corniger, est Animal cornutum.

Cornu, *Corni*, *Cornum* & *Cornorum*, dicitur proprie de eminentiis illis instar osium duris & siccis, in quorundam animalium capitibus naturaliter productis, plerumque binis, propriæ defensionis gratiâ, quæ tamen insignem etiam usum præstant in Medicina &c. *Sign. C, XZ.*

Cornu Alcis, Germ. Elends-Horn / est eminentia seu excrementum osseum Capitis Animalis medii inter Cervum & Equum, vel Equicervi.

Cornu cervi, Germ. Hirsch-Horn / sunt excrementa ossea seu eminentiæ osseæ duræ & siccæ binæ, animalis vivacissimi (ad annos 100.) cornua quotannis mense Aprili deponentis, mense Augusto & Septembri coeuntis, octavo mense parientis &c.

Cornu cervi in chymicis, est alembici Rostrum.

Cornu cervi, in medicinalibus apud Paracelsum herba vulneraria, ob similitudinem foliorum, ad ejusmodi Cornua alludentem naturaliter, ex arte signata.

Cornu cervi Philosophicè seu *sine igne calcinatum*, Germ. Hirschhorn ohne Feuer gebrannt / vid. Calcinatio Philosophica.

Cornu cervi rasura, Germ. Geraspelt Hirschhorn.

Cornu cervi ustum, Germ. Gebrandt Hirschhorn / vid. Calcinatio reverberii. *Sign. CCV, X, V.*

Cornu fossile, vid. Unicornu fossile, Germ. Begraben Einhorn.

Cornu Monocerotis, Germ. Einhorn / vid. Unicornu.

Cornu Rhinocerotis, Germ. Nasenhorn / est cornu naso innascens Animalis quadrupedis, magnitudine Taurum, formâ aprum æmulans, *Cornu nigrum*, *fissile*, *Cubitum longum*, *Pyramidale*, *solidum*, *sine cavitate*. Alterum minus in dorso crescens, quod ejusdem cum priore coloris. $\frac{1}{2}$ ejus ingrediens est $\frac{1}{2}$ veris Mantuani. Ex cornu Rhinocerotis, Rhinoceros in optima forma & arte scissus, in quo insidet quidam sylvestris & in fundo ejus Rhinocerotis, elephas pulcher & arte scissus, apud experientissimum Pharmacopœum Francofurtensem, *Nicolaum Salzwedelium*, sub signo Cygni albi, videndus est. Ex cornu quoque Rhinocerotis Concha, in qua insidet Bachus, cujus Fundamentum est forma virilis, arte scissa, apud eundem Dominum *Nicolaum Salzwedelium*, videnda est.

Coria, Germ. Kirbeern/ Zieserlein/ Dirlitzen/ vid. Corna.

Coria, est Retorta, D . Germ. Eine Retorte.

Coria, est Fermentum, Germ. Sauerteig oder Hebel,

- Corona caelica*, quod est extractio à vino albo vel rubro.
Corona Montis, est Rosmarinus, vid. *Avicenna*.
Corona monachi, vid. Herb. seu Rad. Taraxaci.
Corona Regia, *Lotus mellea*, *Sertula campana*, *Melilotus*, G. Stein/Klee/vid. Herb.
Corona sacerdotis, est Taraxacum, vid. Herbas.
Corona virginea, *Palma virginea*, vid. Vinca per vinca, Germ. Sinngrün.
Corona Terræ, vid. Hedera Terrestris. Germ. Hundelreben.
Corpus, Chymicis seu Paracels. id omne dicitur, in quo virtutes rerum delite-
scunt. *Johns.*
Corpus aëreum ex Igne & Aqua consistens, est Spiritus Vini alcoholifatus VA.
Germ. wohl rectificirter Brandtwein. *Johns. Lex.*
Corpus physicum, est subiectum naturæ.
Corpus sine anima, est pulvis, qui fit ex Rad. ireos Flor. zif. Moschi Gr. iij & Sa-
chari albi, ʒvi. M. f. ʒ. quandoque à dulciariis in Confectionibus confi-
ciendis relinquitur.
Corrago, *Borrago*, *Buglossum veterum*, Germ. Borrag/oder Boratsch/vid. Herb.
Correctio, *Correctiones* quoque fiunt in Medicamentis, v. gr. quando purgan-
tibus validioribus adduntur quædam Medicamenta illorum vehementi-
am infringentia & Flammæ vitalis continuationem conservantia, quæ
propterea dicuntur corrigentia; aut quando in præparatione fit Separa-
tio puri ab impuro, quem modum tantum correctionis titulo dignatus
est *Paracels.* Paragr. tr. 3. & Lib. 1. defenf. 3.
Correctio opii, vid. opii correctio.
Correctorium est, quod Medicamenta meliorantur, ne cuiquam noceant. Ut,
quando Sennis additur Sem. fæniculi &c. Germ. Verbesserung.
Corrigiola, vide Polygonum. Germ. Wegtritt.
Corroborantia, idem quod Cordialia.
Corrosio chymica est res coagulatas per corrodentes ~~est~~ tus in calcem redu-
cens. Estque duplex, immersiva & vaporosa.
Corrosio humida est, cum corpus aliquod fluidæ alicui massæ, aut Liquori cor-
radenti acido immergitur, & sic calcinatur. *Rolf. Chym. fol. 86.*
Corrosio immersiva est, cum corpora aliis rebus immerfa in calcem redigun-
tur. *Rolf. Chym. fol. 86.*
Corrosio vaporosa, 1. per ∇ as dulces fit, cum cornu cervi, C. alcis, vel in a-
lembico destillatorio, vel in singulari ligneo laconico vaporibus emol-
litur, ita ut in Pulverem à cortice nudatum facile redigi queat. 2. Su-
per ∇ Fortes, 3. super *Vapore* Hti plumbi fit mortificatio & corrosiva
calcinatio in Cerussam. 4. *Recrementa urvarum putrefacta*, vaporem emit-
tunt corrosivum, quo ♂ vel ♀ calcinatur. 5. Vapor plumbi corrodit
 ♂ ii vivi pedes, ut currere dediscat. 6. Per ♀ fuliginem calcinationem pro-
ponit *Paracels.* de Natur. rerum libr. 3. &c. Vid. *Rolf. Chym. f. 85.*
Corrosivum, est Medicamentum corrodendi vim habens, ut ruptorium, E .
 ∇ Fortis &c. Germ. Zernagende Mittel.
Corruptio spagyrica, significat Terram nigram, quæ in operatione circa lapidem
Philosophorum incipit post = tionem & destillationem subsidere in ∇ a
usq; ad fundum vasis, alias *foetidum menstruale* quoque dicta &c. vid. *L.B.*
Corsalvium Apuleii, *Crosmis*, est salvia maj. Germ. Salben/vid. Herbas.
Corsusse, est terminus Spagyricus, denotans compositionem quandam, quæ
mutato nomine ixiv dicitur, de quo plura in Turba Philosophor. Serm.
30. & 31. Th. Chym. V. 5. pag. 24.
Cort. & *Corth*, est Gummi Arabicum.
Cort. ita à Medicis præscript. legendum est Cortices.
Cortex, exteriorem crustam & tegmen vel involucrum Radicum, Arborum,
Fructuum & omnium vegetabilium significat. Germ. Rinden.
Cortex æris, est flos æris, seu *Bracitura*.
Cortex maris, est H Philosophorum.

Cortices.

- Cortices Abietis albæ & feminae.* Germ. Tannenbaum-Rinden, crescunt hinc inde in Sylvis.
- Cortices Acaciæ Germanicæ seu Pruni sylvestris* è ligno vel radicibus. Germ. Schlehdorn-Rinden / inter cæteras spinas in dumetis secus itinera crescunt.
- Cortices amaræ dulcis, Dulcamaræ, Solani glycyprici, Solani scandentis.* Germ. Bittersüß / Je länger je lieber-Rinden / crescunt multis in locis.
- Cortices Anonidis, Ononidis, Restæ bovis radicum, Anonidis spinosæ flore purpureo.* Germ. Heuhegeltwurzeln-Rinden / vide Radices.
- Cortices aurantium, Mali aurantiæ seu aurantiæ, aurei mali, Mali arangia, seu Malinerantiæ.* Germ. Pomeranzen-Schalen / ex Gallia, Hispania & Italia ad nos apportantur, vid. Arantia mala.
- Cortices berberum radicum, berberum Dumetorum, Oxyacanthæ vel Oxyacanthi crispini, Spinæ acidæ,* Germ. Sauerachtwurzeln-Rinden / crescunt hinc inde ad vias.
- Cortices Betulæ, seu Betullæ.* Germ. Bûrcken- oder Bôrckenbaum-Rinden / crescunt in Sylvis locis asperis.
- Cortices Bugiæ,* Germ. Die Rinde von Rodiser : Holz.
- Cortices Buxi arborescentis, Buxi vulgaris,* Germ. Buchsbaum-Rinden / locis gaudent asperis & saxosis.
- Cortices capparum radicum, Capparum spinosarum, Capparum retusæ foliis, Capparum spinosæ fructu. minor. folio rotundo.* Germ. Cappern-Wurzeln-Rinden / nascuntur in Alexandria, Ægypti, & Apulia.
- Cortices Caryophyllorum,* vid. Cassia Caryophyllata.
- Cortices Castanearum,* Germ. Castanien-Schalen / crescunt in Palatinatu & aliis locis, vid. Castanea.
- Cortices Chaquirillæ,* vid. Cort. Schaquirillæ.
- Cortices chinæ chinæ, seu cinæ cinæ, Cortices febrifugi & Peruviani vel Kinkinnæ, Cortices febrifugon,* Folia sunt instar Filicis, uti exsiccata apud Experientissimum Joh. Rudolphum Henrici, Pharmacopæum Francofurtensem videntur. Germ. Fieber-Rinden / ex America, India & Peru advehuntur. Virtutes legendæ sunt apud Bartholinum, Thomam Willisium, Digbeum, Chiffletium, Barbette, Boyle, Bernhardum Verzascham &c.
- Cortices Citri, mali citriæ, Citriæ malæ, Citromalæ, Malæ medicæ,* Germ. Citronen-Schalen / sunt cortices fructus arboris exoticæ per totum Annum virentis, fructumque tenellum cum maturescente simul ferentis : feruntur tanquam exotica in hortis nostris, & advehuntur ex Gallia, Hispania & Italia &c.
- Cortices costi,* vid. Radices costi, Germ. Koffen.
- Cortices cocognidii,* vide Cortices Mezerei, Germ. Sendelbast-Rinden.
- Cortices Cydonæorum, Mali cotoneæ majoris & minoris,* Germ. Rûtten- oder Quitten-Schalen / cultis gaudent, frigidis & humidis, & convalles amant, colunturq; in hortis.
- Cortices ebuli radicum, seu Sambuci humilis, Chameætes, Sambuci agrestis.* Germ. Attich / Heylunder / nieder Holder : und Aker-Holderwurzeln Rinden. Differunt à Sambuco, quod Sambucus arboreseat, Ebulus verò herbaceus generi accedat, crescunt in agris & Campis.
- Cortices Esulæ radicum minorum, Tithymali Cupressini, foliis pini, pityuse, H. Lactariæ.* Quod nomine omnia Tithymalorum genera appellantur *Esulæ vulgaris.* Germ. Esels-Hunds-Zeuffels- und Wolffs-Milch-wurzeln-Rinden. *Esulæ nomine tres plantæ intelliguntur, major, minor & rotunda.* Sic etiam Tythymali genera septem à Dioscoride & aliis pluribus describuntur. Ex omnibus *Esulæ generibus minoris radice Cortex eligitur tenuis, lenis, fractu facilis & rubescens.* Nascuntur ubique ferè circa Oppida & secus vias,

vias,

- vias, & asperis montibus. Præstantiores sunt & in usum medicum præparatæ adhibendæ ante sex Menses collectæ. Nam recentes, quo mense collectæ, malæ sunt. *Job. Jac. Weckerus* in *Antid. spec. Lib. 1. c. 8.*
- Cortices Frangulæ interiores radicum, Alni nigræ, Arboris fœtida, Alni nigræ bacifera, Acorni crescentis*, Germ. Faulbaum: Rinden/ Laubbaum oder Zapfenholzs Wurzel: Rinden. Nascuntur in sylvis nemorosis.
- Cortices Fraxini Ligni mediæ, fraxini excelsioris*, Germ. Eschbaum / Eschern / Stein: Eschen/ Brand: Eschen- und Wundholzs: Rinden. Crescunt in sylvis opacis.
- Cortices glandium, cupulæ glandium*, Germ. Eichel: Rinden oder Eichel: Hütlein/ Fructus est arboris quereus, crescentis copiose in sylvis.
- Cortices granatorum pomorum, mali granati, maiorum punicorum, Tegmen punici, putamen mali punici*, vocantur quoque *mali corium* & *putamen mali granati, Sidion*, Germ. Granaten: Aepffel: Rinden. Italiæ non sunt incognitæ; inde ad nos vehuntur. Vid. *Mali corium*.
- Cortices Guajaci Ligni, Ligni Indici & Sancti, Agioxylis*, Germ. Franzos: holzs: Rinden / oder Blatter: holzs: Rinden. Crescunt in India Occidentali in Insula St. Dominici, in Insula Sancti Johannis, & aliis locis. Vid. *Lignum Guajacum*. Virtutes legendæ sunt apud *Theoph. de Garanc. Lindanum, Freitagium, Sennertum*, & alios plures.
- Cortices Hypococuanne, Hypococuanham vel Hypocacuanham*, in Gallia ad dysenteriam specificum esse volunt; in Germania verò ob nimium pretium rarioris usus sunt. Quidam Cortices, alii Radices nominant.
- Cortices juglandis arboris, & Cortices juglandium nucum*, Germ. Welsche Nuß: baum: Rinden / und welsche Nuß: Schaalen. Ex succo cort. nucum juglandium præparatur *Rob nucum*. Germ. Nuß: Saft.
- Cortices laureolæ*, vid. *Cortices Mezerei*.
- Cortices Limonum, à Limonibus detracti & exsiccati*. Germ. Limonien: Schaalen. Advehuntur ad nos ex Gallia, Hispania & Italia &c.
- Cortices Mandragoræ Radicum, Mandragoræ Maris vel masculi, mandragoræ albe fructu rotundo*. Vocatur quoque *Cort. Rad. joboræ & Dudaim, Circeæ Fuchsi*, & *Mandragolæ*. Germ. Austraun: Wurzel: Rinden. Ex Apulia, Gallia, Italia, & de Monte Pargano ad nos adferuntur.
- Cortices Mezerei, seu Almezerei, Oleastelli, Eupetali, Pelasgi Plinii, Peplii, Chamedaphne Dioscorid., Chamælæ Germanicæ, Laureolæ Piperis montani, Lauri pusille, Laureolæ folio deciduo flore purpureo, Daphnoidis, Laureolæ femina, Meteoron Germanici, Thimelæ*. Germ. Kellershalß oder Sendels: bast: Rinden. Dosis foliorum & corticum præparatorum aa. gr. viij. ad gr. xv. Granorum à gr. vj. ad grana xv. Crescunt in sylvis vasis. Apportantur Romæ, Pisæ, Neapoli &c. vid. & *Semen Coccognidii*.
- Cortices Narcophthi*, vid. *Cortices Thuris*.
- Cortices Ononidis*, vide *cortices Anonidis seu Radices*.
- Cortices quercus Ligni, seu radices*. Germ. Eichen: holzs / oder Eichen: holzs: Wurzel: Rinden. Arbor est vulgaris copiose in sylvis crescens, & *Guajacum Germanicum*.
- Cortices sambuci fruticis & radices interiores, Sambuci domestici, campestris, sylvestris & vulgaris*. Germ. Hossunder und Holder / und Holder: wurzel: mittlere Rinden. In agris & sepibus proveniunt.
- Cortices schaquarille*, colliguntur de Arboris (nominata *Agrilla*) in nova Jorca seu nova Anglia, olim nova Belgica appellata, crescentis ramulis subtilioribus, tantummodo pro Tabaci usu, Germ. Chaquirillen / oder Schaquirillen. Quidam de istis corticibus destillant *Oleum*. Utuntur quoque quidam pro Cort. Chinæ chinæ ʒj pro Dosi. Quidam utuntur Corticibus junioribus Cerasi, Mense Martio collectis, pro Corticibus schaquarillæ,

- Cortices spinæ cervalis seu cervinæ, Rhamni Cathartici & soluti-vi.* Germ. *Wegdorn-Rinden / Kreuz-Beer / und Wehedorn-Rinden /* subfruticant in Sylvis in sepibus, aliisque Locis incultis.
- Cortices Tamaricis & Tamarisci foeminae, Germanicæ, Sylvestris fruticosæ foliis crassiore, Myricæ,* Germ. *Tamarisken oder Porst-Rinden.* Crescunt in Ægypt. & Syria, & juxta fluvium Danubium & Rhenum, & aliis locis.
- Cortices Thapsiæ latifoliæ villosæ.* Germ. *Thapsientwurzels-Rinden / oder graue Turbiths-Rinden.*
- Cortices Thuris, Thuris Judæorum, Narcophthi & Nascaphti,* vocatur *Thymiana,* sive (corruptè) *Thymiana* vel *Thus Judæorum,* quod Judæi in suffumigiis frequenter eò utantur, *corticofum,* ex India allatum, *Thus corticosum, Crassus, pingvis, odoratus, recens, levis, minimè scaber* sine membranis audatur. *Storax rubra.* Quidam putant quod remanentia sit à coctione & expressione Storacis relicta. Germ. *Wenbrauch-Rinden / Schwarzer Wenbrauch / oder Thymian.*
- Cortices Tiliae interiores,* Germ. *Mittlere Linden-Rinden.* Tilia crescit in montibus, Cæmeteriis & in Locis ∇ sis &c.
- Cortices Turpeti seu Turbiti, Turbiti, seu Turpeti Alexandrini, Turpeti repentis foliis albæ,* Germ. *Weisse Turbitz-Wurzel Rinden.* Proveniunt ex Arabia, China & India Orientali &c.
- Cortices Ulmi campestris,* Germ. *Rustholz / Rust-Baum / Lind-Bast / oder Umenbaum-Rinden.*
- Cortices Vintherani,* sunt *Cortices Arabici,* qui à Capitaneo Anglico *Vinthero* ex India Occidentali allati, & ab eo acceperunt nomen *Cort. Vintherani,* putantque quidam, esse *Cinamomum album,* vel *Costum verum,* ob colorem albicantem & flavescentem, & ob saporem acrem & penetrantem, quos habere debeant.
- Coru,* est Mensura triginta modiorum.
- Coruscus,* est auricula muris, Germ. *Maus-Dehrlein / Mar. Rul.*
- Corvus epilepticus,* præparatur ex Corvo majori deplumato & eviscerato, abjectis pedibus & rostro &c. vid. *Pharm. Bat. f. 30. Lex. Brun.*
- Corylus,* Germ. *Ein Hasel-Staude.* Videantur *avellana, visculeus, seu viscum & viscus.*
- Corymbi,* baccam hederæ & summitates significant.
- Corymbosa communis Lob. Cissus, Cistus,* est hederæ arborea, Germ. *Ebhen /* vid. *Herbas.*
- Corymbus papillatus, Calix, Alabastrus,* Germ. *Ist der grüne Rosenknospe / ehe er auffgehet.*
- Cos,* est lapis, in quo cultri & alia Instrumenta secantia aut pungentia terendo acui solent. *Lex. Brun.*
- Cosmedica,* est Lapis, in quo tritura nonnullorum simplicium Medicamentorum, quæ præparata in Officinis dici solent, fieri solet. Meminit *Galenus* L. 4. de C. M. S. L. cap. 4. Alibi vocavit cotem oculorum, vel quia Lapis plerumque cavitatem oculi repræsentat, vel quia Collyria lævigari in illo solent, *Galen. L. 9. S. F. §. de Lapidibus.* Dicitur alias *Porphyrites* Lapis, super quem alio Lapide versatile fit lævigatio, aspersâ aliquâ ∇ â destillatâ convenienti, ut fiat instar pultis. Vid. *Schröderus.*
- Cos vinum,* est vinum, quod colore, odore & sapore pollet. Prima enim Littera significat colorem, media odorem; & ultima saporem. Germ. *Ein scho: ner vom gutem Geruch und wohlschmeckender Wein.* *Lex. Brun.*
- Cosen,* sunt cupulæ Glandium, Germ. *Die Spitzen von Eicheln.*
- Cosmet,* est Antimonium δ . Germ. *Spießglas.*
- Cosmetica,* sunt Medicamenta cutem dealbantia & mollientia, ut, *Lac virginis, Oleum \square ri, Tinctura Benzoin, dissolutio ex δ nato, Camphora, Fre &c.* Videatur quoque *Cosmeticum Crollii,* ad delendas maculas &c.
- Cossus* est nomen vermiculi è Lignis nati, præsertim è robore.

- Costa equina*, *Lingva arietina*, *quinquenervia*, est plantago minor, Germ. *Spizher Begerig*.
- Costus albus* & *corticofus*, vid. Radices Costi, } Germ. *Costen*.
- Costus dulcis*, vid. Radices costi, }
- Costus hortorum*, vid. *Mentha Saracenicæ*, Germ. *Frauen-Münz*.
- Costus minor hortensis*, vid. *Ageraton*, Germ. *Leber-Balsam*.
- Costus niger*, vide Radices Angelicæ, Germ. *Brust-Wurtzel*.
- Cotila*, est pondus Drachmarum novem ζ ix. apud Galenum.
- Cotola*, est mensura Ponderum Cyathos sex, vid. *Isidorus*.
- Cotonium*, *Cotum* & *Cottum*, *Lana arborea*, *Lana Xylina*, vid. *Gossypium*, Germ. *Baumwolle*.
- Cotyla Attica*, pendet Uncias novem ζ ix. ut *Hemina Italica*.
- Cotyla Italica*, est libra mensuralis ¶ j. Uncias xij. vel ζ xij.
- Cotyle*, vid. *Acetabulum*, seu *Acetabulus*.
- Crachi*, *Crichi*, *Critharium*, i. e. *Hordeum*, Germ. *Gersten*.
- Crama*, *Chrama*, *Croma*, est mixtio cujuscunque rei, sive Medicamenti sive Elementorum. Vinum quoque dilutum & ∇ â temperatum significat. *Celsus dilutam potionem vocat*, *Gorr.* pag. 244.
- Crambion*, *Decoctum crambes* vel *Brassicæ* denotat, *Hippocrat.* Lib. 2. de morb. mul. xiv. 12.
- Cranium hominis*, Germ. *Menschen-Hirn-Schaalen* / est compages ossium capitatis, ad quod pertinent ossa Frontis, Syncipitis, Occipitis, Temporum, sphenoides & Cribriforme.
- Crafcum*, idem est ac *Crocus*, Germ. *Saffran*.
- Crafsis*, mixturam in genere, usitatus vid. *Temperiem*, *Temperamentum*, apud Medicos, significat.
- Crassula* seu *Fabaria*, vid. *Herb. Crassulæ major*.
- Crassula minima*, *Aizoum minus*, *Tritiales*, *Digitellus*, *Herba Vermiculata*, vid. *Semp. vivum minimum*, Germ. *Neuer Pfeffer*.
- Crateria*, *Nasturtium album*, *Arabum*, *Raphanus condimentarius*, *Raphanus obsoniorum*, vid. *Rad. raphani marini*. Germ. *Meerrettig*.
- Craticula*, est instrumentum chymicum ex bacillis ferreis quadratis digitalis crassitudinis, juxta se in acutum ita positus, ut semidigitale spatium inter illos intersit, factum facis conficientis, carbonibus sustentandis inserviens. Germ. *Ein Rost*.
- Cremor lactis*, *Flos lactis*, qui ob coagulationem casei in sublimem elevatus, ex quo butyrum conficitur. Germ. *Schmand* / *Rahm* / *Milch-Rahm* / qui etiam *lustum*, *pinguedo*, *pyonpiar* & *aphantisma* nominatur.
- Cremor Talci*, præparatur coquendo per ¶ tum in vase terreo continuo agitando. spuma innatans, cremoris locum obtinet.
- Cremor Tartari*, præparatur ex Tartaro albo crudo ¶ sato, & optimè à sordibus lavato per Solutionem Aquæ pluvialis & albumine ovi clarificata & per manicam trajecto & parùm inspissato, superius innatans *Crusta*, *Cremor Tartari* est, ad parietes Crystalli Tartari.
- Crepinum introversum*, est Tartarum correctum *Par. in Chyr. magna* pag. 459. *crepinum* i. e. Tartarum.
- Crepitus Lupi*, est species fungi, Chyrurgorum orbicularis, vulgò, *borvista* seu *quovis dicti*. Vid. *fungus Chyrurgor*.
- Cressio* & *Cardamum*, est *Nasturtium hortense*, Germ. *Garten-Kressen* / vid. *Herbas*.
- Creta*. Germ. *Strende* / *Terra alba*, *Terra argentea*, *Terra Cretica*, Insula Creta sic dicta, ubi in copia invenitur, quæ ratione suæ nativitatis participat de ¶ no, & est *minera* ¶ ni *immatura*, confecta per corrosionem ab humido & vaporibus ∇ is salinis. In Insula Candia, seu Creta copiosè invenitur, ut in aliis quoque Regionibus reperiatur. *Renodæus* triplicem hujus facit speciem, *candidam*, *nigricantem* & *virescentem*. Verum nobis non nisi

- candida in usu medico est. *Mart. Rul.* pag. 176. 13. speciei cretæ mentionem facit. *Sign.* ☉, ☽.
- Creta Cimolia*, vid. Terra Cimolia, seu Cimolia Terra, Germ. Weiße Senf-
fen-Erde / oder Wasch-Erde.
- Creta marina officinarum*, *Crethanus*, *Crethmus*, sive *Chritmus* seu *Crithamus*,
Germ. Bacillen / Meer-Fenchel / Seepeterlein / vid. Semen fœniculi ma-
rini.
- Creta nigra*, id est, Sulphur nigrum.
- Creta rubra*, videatur Rubrica, Germ. Rothe Krende / oder Rötelftein.
- Creta sutoria*, vid. Melantheria.
- Crethanus*, *Crethmus*, *Crithmus* sive *Crithamus* & *Creta marina officinarum*, Germ.
Bacillen / Meer-Fenchel oder See-Peterlein.
- Cribratio*, est Fris tusi per cribrum dimissio, Germ. Siebung.
- Cribratorium* seu *Cribrum*, Germ. Ein Sieb.
- Crimnon* dicitur *Farina crassior, castrata*, negligentius molita & saltem per cri-
brum laxiora habens foramina trajecta, Germ. Kroblecht zerflossen. *Lex.*
Brun.
- Crinanthemum Nicandri*, *Rosa Junonis* seu *Junonia*, vid. Flores seu Radices Li-
liorum alborum.
- Crinatum*, est Epitheton suffimenti vel Thymiamatis apud *P. Aeginet.* Lib. 7.
cap. 22. h. e. Liliaceum.
- Crinita herba*, *herba capillaris*, *Adiantum*, vid. Herbas.
- Crinomyron*, unguentum liliaceum, quod & *Aegyptium album* & *susinum* vocabatur,
significat. Constabat Lilio & quibusdam aromatis, *Gorr.* pag. 246.
- Crinones*, vocantur nonnullis Practicis vermiculi cutanei, qui & *Dracunculi*
aliis dicuntur, vid. *Lex. Brun.*
- Criogenes*, est Epitheton Trochiscorum ad expurgandum ulcera fordida, apud
P. Aeginet. Lib. 7. cap. 12.
- Crisma*, i. e. Unguentum. Germ. Eine Salbe.
- Cristallus* seu *Cristallum*, Germ. Cristall / vid. Lap. Crystallus.
- Crithe*, *hordeum* significare, ex Botanicis constat. Diminutivum hordeolum
significans legitur pro Decocto hordei apud *Hippocr.*
- Crithmum*, *Critamum*, *Crethmum*, *herba S. Petri*, est fœniculum marinum, Germ.
Bacillen / oder Meer-Fenchel / vid. Herb. & Semina.
- Crocodes*, est Epitheton pastilli seu Trochisci, quasi *Croceus* dicti ob magnam
quantitatem croci, quæ compositionem ingreditur. *Aeginet.* Lib. 7.
Cap. 12.
- Crocinum*, est nomen collyrii & unguenti apud *Aeginet.* Lib. 7. cap. 16. & 20.
- Crocomagma*, est recrementum crocini unguenti, ita dictum, quod expressis
unguenti crocini odoramentis & in formas digestis paratur, magma-
ta appellantur &c.
- Crocus de Aquila*, Germ. Zimmet-Saffran / vid. Flores Croci.
- Crocus aromaticus*, & *Crocus Orientale*, *Cynomorphus*, *sanguis Herculis*, *saba-
faran Arabum*. Planta est bulbosa, florem gestans intense flavum sive
croceum, cujus flammea stamina, (instar antheræ) officinarum *Crocus*
est. Hujus variæ sunt species, vernalis scil. & autumnalis, quæ colo-
re aliisque circumstantiis variant. Ex Anglia, Gallia, India, aliisque
locis nobis adfertur, Germ. Saffran / vide Flores Croci. *Sign.* ☉, ☽,
♁, ♀, ☿, ♃.
- Crocus*, *Chymicis* est calx pulverea ad croceum vergens colorem, paratur ex
♁nio, ☿te & ♀re &c.
- Crocus fatuus*, est *Cnicus*. *Cnicus* seu *Crocus hortulanus*, vid. Flores Cartha-
mi, Germ. Safflor.
- Crocus hortulanus*, Germ. Safflor / vid. Flores seu Semen Carthami.
- Crocus Indicus*, vide Radices *Curcumæ*, Germ. Curcum-Wurzel.

Crocus 4 vis, fiat aãã. ex 4 3ß. & 8 rii 3iß. à quo (evaporato Mercurio) relinquitur Crocus Jovis.

Crocus Martis, sunt Flores Martis. Sign. ☿, ♃, ♄, ♅, ♆, ♇, ♈, ♉, ♊, ♋, ♌, ♍, ♎, ♏, ♐, ♑, ♒, ♓.

Crocus metallorum, præparatur ex Antimonio optimo & subtilissimè 3 sato & Nitro optimo aa. p. æq. per accensionem in mortario calido, Hepar seu Crocus 7 dulci edulcoratus ad usum servetur. Præparatur quoque ex 3, Nitro & Tartaro aa. p. æq. in 4 to per Hram in ☉ & per edulcorationem priori modo. Sign. 3.

Crocus in mineralibus, etiam significat Aurichalcum, ♀. Germ. Messing.

Crocus Saturni, est Minium. ♄. Germ. Menning.

Crocus Solis, est Laminarum ☉ ri Calciniatio. Sign. ☉.

Crocus subterraneus, vid. Radices curcumæ, Curcum: Wurzel.

Crocus vegetabilis, vid. Flos Croci, vel Crocus aromaticus.

Crocus Veneris, fit more communi, limaturam ♀ is cremando. Sign. ♀, ♁, ♂, ♃, ♄, ♅, ♆, ♇, ♈, ♉, ♊, ♋, ♌, ♍, ♎, ♏, ♐, ♑, ♒, ♓.

Croida, dicuntur Medicamenta, humores liquidos educunt. vid. Galenus libr. de Cathart.

Crommyon, est Ceba, Germ. Zwiebel/ vid. Sem. Ceparum.

Cromon, i. e. Ceba, Germ. Zwiebel.

Cronopos, sunt Cydonia mala, Germ. Quitten.

Croton, Ricinum significat. Lex. Brun.

Crotone, fungum, vel excrescentiam fungosam in arboribus propriè significat, Theophrast. Lib. 1. d. Plant. cap. 13.

Cruciata, Carolina, H. divi Petri, Kreuzwurz/ Sperrenstich/ Hent alle Schaden/ St. Peters Kraut/ vid. Gentiana cruciata seu Rad. Gent. cruciata.

Crucibulum, est vas fusorium ex 7 a 7 ne contumacissimo factum, acutiore basi & ferè in ampliorem capacitatem forma triangulari vel rotunda desinentem, fundenda & aliquanda mineralia & metalla formatum. Fit etiam crucibuli species, quæ vulgò testa appellatur, fundendis metallis adequatum, Germ. Schmelz: Tiegel. Sign. †, X, X, V, V, >, R, X, V.

Crucus, est Crocus.

Crunion, nomen est Medicamenti compositi, quod vim habet vehementem movendi urinam. Vid. Aët. & Gorr.

Cruor salis, est Sal egestum sive separatum à primo sale, vitio secundæ digestionis.

Crusca, i. e. Pulvis, Germ. Pulver.

Crux Christi, Sigillum Veneris, Aconitum salutiferum, videantur Baccæ seu Herb. paridis.

Chrystallisatio, est alicujus Salis depurati in Crystallos redactio, quibus Saccharum & Tartarum addere licet.

Crystallum minerale, est Nitrum præparatum, solut. & crystall.

Crystallus, vid. Lapis Crystallus, Germ. Crystall. Sign. ☉, ☉, HE, C, R, Q, HE.

Crystallus Tartari, vid. Cremor Tartari, & in ejus præparatione ad parietes crescentes Crystalli, Crystalli Tartari sunt.

Cubaris species insecti est, quod dicitur millepeda, seu asellus. Germ. Ketter: Esel.

Cubebe, Carpesia, Quabebani & Caspescum, Fructus sunt aromatici, piperis magnitudine ferè, unicum petiolum singuli habent, sapor piperis instar est, crescit eodem ferè modò ac piper, hederæ modo per Arborea repit, fructus racematim cohæret. Flos est odoratus. Adfertur ex India Orientali. Germ. Schwanz: Pfeffer/ Cubeben.

Cubil

- Cubil*, est Terra rubra, ∇ R. Germ. Rothe Erde.
Cuculatum majus, est ∇ Vitæ sive ∇ .
Cucumis anguinus, erraticus & *syl-vestris*, seu *Afininus*, vid. Rad. Cucumeris Afini-
 nini, Germ. Esels-Kürbis-Wurzel.
Cucumer Antiquorum, *Melopepo*, vid. Sem. Melonum, Germ. Melonen-Kern.
Cucumis & *Cucumer*, vid. Semen Cucumeris, Germ. Kufumer-Saamen.
Cucumis syl-vestris, vid. Rad. Cucumeris Afinini.
Cucupha, est nomen Pileoli, qui paratur ex Syndone vel Linteo tenuiori cum pul-
 vere grosso Specierum Cephalicarum, cotone vel gossypio excepto & in-
 ter puncto seu interpassato, ut vocari solent. Germ. Haupt-stärckendes
 Häublein oder Säcklein.
Cucurbita agrestis, vide Colocynthis, Germ. Coloquinten.
Cucurbita, vid. Semen Cucurbitæ, Germ. Kürbis-Kern.
Cucurbita ceca, est Vas, in quo dissolutiones Salium, aliarumque rerum fiunt.
 Estque Vas, in quo alia cucurbita sed minor vice versa imposita & lutata
 est. Germ. Ein blind zugemachter Kolben. Sign. ∇ , \diamond , Δ , \square , \circ .
Cucurbita syl-vestris, vid. Colocynthis.
Cucurbita, vas quoque Chymicum turbinatum est, ex cupro, & nõ obducto, ex
 ∇ a vel Vitro confectum, distillationibus per alembicum instituendis
 aptum. Estque vas in cucurbitæ vel pyri forma utero turgescens
 quædam cucurbita fundo globoso, alia planò prædita.
Cuesos, id est, Polium, Germ. Polen.
Cugeg, i. e. Vitrum, Germ. Glas.
Cui, i. e. Ficus, Germ. Eine Feige.
Culatum, id est, calcinatum, Mart. Rul. & Johns.
Culeus, est nomen Mensuræ Liquoris omnium maximæ, quâ Romani usi sunt.
 Continebat enim viginti amphoras, Authore Plin. Lib. 14. H N. cap. 4.
Cumecre, *Cumeos*, *Cumethre*, *Cumetrican*, *Cumi*, *Cummi*, i. e. Gummi, Germ. Gum-
 mi oder Harz.
Cuminum Ethiopicum, seu *Alexandrinum* & *Regium*, vid. Semen Anisi seu Anecos.
Cuminum dulce, vid. *Cuminum dulce*, vel Semen Anisi, Germ. Anis-Saamen.
Cuminum nigrum, vid. Semen nigellæ.
Cuminum pratense, vid. Semen carvi. Germ. Kümmel.
Cuminum sativum, vide Semen Cymini, Germ. Römisch Kümmel.
C. V. Ità à Medicis præscriptum, cum Vino legendum est.
C. V. Interdum etiam Calcem vivam Ψ significat.
Cuniculi Axungia, est Adeps seu Pinguedo Cuniculi, animaleuli timidi & Le-
 poris similis, Germ. Küniglein Schmalz.
Cunila, *Bubula Plinii*, est Origanum vulgare, Germ. Dosten / oder Wohlge-
 muth / vid. Herbas.
Cunila rustica seu *sativa*, *Thymbra sativa*, *Joseple*, *Saturon*, *Satureja*, Germ.
 Sants / Fop / vid. Herbas.
Cunilago, *Pulicaria*, *Conyza major*, Germ. Hunds-Aug / Flöhe-Kraut. Vid. Herb.
Conyza maj.
Cuparosa florida, est dilutum Chalcanthosum, cujus descriptionem vide apud
 Libav.
Cupella, *Copella*, *Capela*, & *Capulla*, sive *Catillus* & *Catinus*, ex Cineribus of-
 sium aut aliis Rebus composit. in quibus \odot & D tum a bracteis suis de-
 puratur, Germ. Eine Capelle.
Cuperosa, id est, æs ustum, Germ. Kupffer-reich.
Cuperosum, est vena mineralis Cupri subterranea.
Cuperum, seu *Cuprum*, est Corpus immundum & imperfectum, ex D to vivo
 impuro non fixo, terrestri, adurente, rubeo non claro, & ex tali A re ge-
 neratum, & deficit ei fixatio & puritas cum pondere, haberque nimis de
 colore impuro & A re, ita non adurente &c. Germ. Kupffer / vide
 Es. Sign. P , Q , R , S , V , B , L , F , O , H .

Cupressi,

- Cupressi* seu *Cyparissi*, *Coni & Pila*, *Galbula*, *Globuli* seu *Nuces*, *Spoeritides*, *Sphaeria Theophrasti*, *Globuli Cyparissi*; *Galbuli Plin.* est Fructus arboris proceræ coniferæ in Insula Creta crescentis. Germ. *Enpressen-Nuß.*
- Cupressus* seu *Cyparissus*, vid. *Abrotanum majus.*
- Cuprum*, ♀ Germ. *Rupffer* / vid. *Cuprum.*
- Cuprum citrinum*, est *Aurichalcum.* Germ. *Messing.*
- Cuprum potabile*, vid. *Aurum potabile*, & in *Tract. Poleman.* Germ. fol. 69.
- Cuprum rubrum incompletum*, Germ. *Roth Rupffer.*
- Cupule*, *Caliculi*, *Putamina* seu *Cyttari Glandium*, vid. *Glandium Caliculi.*
- Curatio*, aliquando ponitur pro *Purgatione*, vid. *Scribon.*
- Curatium*, idem quod *Coratium.* Germ. *Corallen / Lex. Brun.*
- Curbur*, i. e. *Coriandrum*, Germ. *Coriander.*
- Curch*, *Curt*, est *Arbor Acatia*, vel *Gummi Arabicum.*
- Curcuma*, vide *Radices Curcumæ*, Germ. *Gelbsucht-Wurzel.*
- Cursuma & Curtuma*, id est, *Chelidonia minor.*
- Cuscuta*, seu *Cassutha*, Germ. *Flachs: Senden* / vid. *Herb. Cuscuthæ.*
- Cutio*, à *cutis duritie*, idem est, quod *Millepeda*, *Asellus*, *Cubaris*, Germ. *Eselger / Ketter Eselger.*
- Cyamus*, proprie *Fabam* significat. Ob figuræ similitudinem etiam *Insectum* illud, *Millepeda* dictum vocatur.
- Cyanus*, vid. *Flores Cyani*, Germ. *Blau Korn: Blumen.*
- Cyathos*, ita dicitur *Liquoris & rei aridæ communis mensura* apud Romanos, *ligulas* sive *cochlearia* quatuor continens, eratque *sextarii pars duodecima.* Apud Atticos verò etiam *communis liquidorum & aridorum mensura* erat, sed *capiens conchas duas sive mystra quatuor, sive chemas quinque, sive sesquiunciam.* *Rhod. ex Hesychio* etiam *tribuit Uncias duas zj.* *Lex. Brun.*
- Cybelia*, *Dasypodia*, *quadragesima*, vid. *Flor. Violarum*, Germ. *Violen Blumen.*
- Cyceon*, dicitur *miscellanea Potio alimenti & potus rationem simul habens.* *Duplex* videtur olim fuisse: *viliior cum aqua & farinâ mixtus, alter generosior & delicatior cum vino & variis farinis, melle etiam interdum & caseo paratus.*
- Cycima*, est idem quod *Lithargyrium.* Germ. *Silber: Glett.*
- Cyclamen*, vid. *radices Cyclaminis*, Germ. *Saubrot: Wurzel.*
- Cycliscus*, idem est, quod *Trochiscus*, Germ. *Getruckte Ruchlein.*
- Cycnarion*, dicitur *Collyrium colore album*, vid. *Gal.*
- Cydar*, est *Stannum 4.* Germ. *Zinn.*
- Cydonea mala* seu *Cotonea*, Germ. *Rätten oder Quitten /* *majora & minora.* *Fructus* est *arboris cognitæ*, *cultis frigidis & humidis gaudentis locis.* *Colitur in hortis.*
- Cydoniatum*, *Cydonatum* seu *Cydonides.* *Præparatur ex incisis Cydoneis cum seminibus c. f. q. ʒæ coctis & per setaceum trajectis, f. q. Sacchari albi, ad consistentiam inspissatis, simplex; cum Aromatibus, & purgans cum Magist. jalappæ & scammonii,* Germ. *Quitten: Marmolade einfache, mit Schwürz / und purgierende Quitten Marmolade.*
- Cygaspe*, est *Antimonium*, ♂ Germ. *Spießglas.*
- Cylicus*, *Cylicus* significat *parvum Calicem aut Pixidem medicamentariam.* *Galen.*
- Cylindrus*, est *Emplastrum oblongâ formâ*, *Medicis Magdaleo dicta.* Germ. *Ein Pflaster: Zopffe oder Rolle.*
- Cyma*, *Cymæ* sunt *teneri Cauliculi, Juli dicti,* Germ. *Eprossen.*
- Cymbalaria*, *Umbilicus Veneris*, Germ. *Tunafers Nabel.*
- Cuminum*, *Cuminum*, Germ. *Römischer Kümmel /* vid. *Sem. Cymini* seu *Cumini.*
- Cuminum dulce*, vid. *Semen Anisi*, Germ. *Anis: Saamen.*
- Cymolia*, Germ. *Weis Silber: Glett.*

- Cynia*, *Cynocrämbe*, *Brasica Canina*, *Linorostis agria*, vid. Herb. Mercurial.
Germ. Ringel-Kraut/ oder Hunds-Röhl.
- Cinnabar*, *Zingifur*, idem quod *Cinnabaris*. ♀ Germ. Zinnober.
- Cynocoprus*, est *Stercus canis*. Germ. Weisser Hunds-Dreck.
- Cynoglossa*, Germ. Hunds-Zunge / vid. Rad. *Cynoglossæ*.
- Cynosbati* seu *Cynosbatos*, sunt Fructus seu Capita rubra matura feminibus impleta, à Rosis domesticis seu sylvestribus relicta. Germ. Hagenbutten / Büt-tel-Hüfen/ oder f. v. Arb. Kigel.
- Cynomorphus*, *Sanguis Herculis*, *Sabafaran Arabum*, vid. *Crocus*.
- Cyperus Babylonicus*, vid. Rad. *Galangæ minoris*.
- Cyperus Indicus*, vid. Radices *Curcumæ*, Germ. Curcum-Wurzel.
- Cyperus longus & rotundus*, vid. Rad. *Cyper*.
- Cyperus & Cypirus Romanus*, seu *Cypus longus*, vid. Rad. *Cyper*.
- Cyperus odoratus peruvianus*, vid. Rad. *Contrayervæ*, Germ. Giff-Wurzel.
- Cyphi*, est Confectio quædam aromatica ad suffitum, quâ quondam Ægypti Sacerdotes usi, *Dioscorid. Lib. 1. cap. 24.* concinnabatur olim ex 16. rebus & c.
- Cypressus hortulanus*, Germ. Cypressen-Kraut. Est Abrotatum fœmina, seu *Abinthium marinum*, vel *Cyparissus humilis*, vid. Herbas.
- Cyprium Æs*, id est *Cuprum*. ♀ Germ. Kupffer/ *Scrib. Larg.*
- Cyræmia*, *Cyrænia*, *Cyrænia & Crocomma*, id est, Fæx Olei & de Croco.
- Cyrenaicus*, est epitheton succi, *Laserpitium veterum dicti*.
- Cyrenia*, *Myacantha*, *Genitura Herculis*, *Hyeromyrtus*, *Palma marina*, vid. Rad. Brusci, Germ. Brusken- oder Rusken-Wurzel.
- Cyriacus*, epitheton est *Pastilli*, ad *Nomas & Putredines utilis*.
- Cyrenia*, vide *Cyræmia*. *Mart. Rul. & Johnson.*
- Cyronia*, idem est ac *Cydonia mala*. Germ. Quitten.
- Cysteolithos*, idem quod *Lapis Spongiæ*, ab usu & virtute *Calculum vesicæ frangendi* ita dictus. *Schrad. Lib. 3. cap. 8. n. 9.*
- Cystica*, sunt Medicamenta adversus *Vesicæ morbos*.
- Cystis*, *Vesicam* significat. Vid. *Lex. Brun.*
- Cythion*, nomen est *Collyrii*. Vid. *Corn. Cels. Lib. 6. c. 6. Gorr.*
- Cyttari*, *Calyculi*, *Cupula*, & *Putamina Glandium*, vid. *Glandium Calyculi*.
- Cyzicenus*, est epitheton *Emplastri* facientis ad *ulcera chronica*, & *nervos præcisos* apud *Galen. Lib. 4. de C. M. P. G. cap. 13.*

D.

- Simpliciter à Medicis script. legendum est *Da*, vel *Detur*.
- D. & S.* ita à Medicis scriptum, legendum est *Da & Signa*, vel *Detur & Signetur*.
- Daaren*, i. e. *Cubebæ*, Germ. *Cubeben*.
- Dab*, est quoddam Animal ut *Lacerta magna*. Ejus *Stercus* tollit *lentigines*, & confert *albugini oculi*.
- Dabat*, est *Viscus*. Germ. *Peim*.
- Dabessis*, est *Testudo*, Germ. *Schild-Kröte*.
- Dablan*, est *Species Palmarum*, vid. *Plin. Lib. 13. cap. 4.*
- Dacanto*, i. e. *Stercus bovinum*.
- Dach*, est *Saxi species*. *Mart. Rul. & Johnson*
- Dacryon & Dacry*, idem est quod *Lachryma*. Germ. *Thränen/ ut Lachrymæ Cervine*. Dicitur etiam de succis *Plantarum*, ut *Opium*, & *Gummi*, ut *Mastix*.
- Dactileus & Dactyletus*, est *Hermodactylus*, Germ. *Zeitlosen*.
- Dactilitis*, est *Aristolochia longa*, Germ. *Osterlucen/ Koltwurzel*.
- Dactylus Indus*, i. e. *Tamarindus*. Germ. *Tamarinden*.
- Dactyideus*, est *Lapis Lincis*. Germ. *Luchsen-Stein*.

Dactyli